

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrta leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Vseučilišče in slovenski tabori.

(Donesek k zgodovini slovenskega vseučiliškega vprašanja.)

Priobčil Janko Polec.

Zakon z dne 15. novembra l. 1867. je podelil avstrijskim narodom pravico svobodnega zbiranja in združevanja, po katerem so že toliko časa tako željno hrepeneli, dobro vedo, da je to važen predpogoj za res svobodno konstitucionalno, ustavno življenje, da je ostro orožje v boju za praktično izvršitev v ustavi zajamčenih političnih pravic in v borbi za nove težnje in potrebe.

Najboljši dokaz za to, s kakim navdušenjem je bil ta zakon vsprejet v vsej državi in s kolikim upom v boljše bodočnost je isti napolnjeval vse njene prebivalce, je dejstvo, da so vsi narodi in stanovi kar tekmovali med seboj v porabi te tolikanj važne nove svoboščine.

Širom naše prostrane domovine so se prirejali velikanski ljudski shodi večinoma »pod milim nebom« po vzorcu takrat posebno slavnih angleških meetin-

gov, s katerimi so dosegli zlasti glasoviti Cobden in govornik Brighth na Angleškem, junaški O'Conel pa na Istrskem velike vspehe. Na teh shodih so posamezni avstrijski narodi in stanovi zborovali in sklepali o svojih težnjah, pravicah in zahtevah. Vsa Avstrija je postala naenkrat velikanski parlament. Posebno impozantne shode so prirejali Dunajčani, Gradčani, pred vsem naši bratje na severu, ki so, vzbujajoč stare spomine iz husitske dobe, imenovali te shode tabore.

Ideja taborov je neprimerno naglo našla svojo pot tudi med slovenski narod.

Slovenci so imeli pač dovolj vzrokov prirejati take shode, na katerih so v velikem številu zahtevali svojih pravic, sosebno ravnopravnosti, ki je bila sicer v § 19 drž. osn. zakonov zajamčena, toda še nikjer praktično izvedena.

Pa še ena velika ideja je bila, ki je prešinjala ves narod, namreč »Zjedinjena Slovenija«. Rodila se je že l. 1848; v dobi absolutizma je seveda zaspala in se potem vzbudila zopet v šestdesetih letih. Državnopravne izpremembe v naši monarhiji leta 1866. in 1867. so jo še prav posebno pokrepčale in ji vdihnile novo življenje.

Zjedinjena Slovenija in narodna ravnopravnost sta bila torej poleg krajevnih gospodarskih vprašanj predmet glasovanja slovenskih taboritov.

Razni občutki nas navdajajo, proučujoč to važno dobo slovenskega političnega življenja, katero smemo šteti med najsijajnejše v slovenski zgodovini. Človek ne ve, komu bi se bolj čudil; ali idealnemu poletu, žarkemu rodoljubju, visokim jasnim političnim smotrom in agitatorični sili narodovih voditeljev, ali pa narodni zavednosti slovenskega ljudstva. Nehote se vprašamo, videč to narodno navdušenje in misel za najvažnejša vprašanja, če mi ne nazadujemo? — Izpremenil se je pač splošno duh časa, ki je tudi na nas vplival.

Slovenski tabori pa, ki so posvečevali svojo pozornost vsem najvažnejšim slovenskim vprašanjem, seveda tudi niso pozabili slovenskega vseučilišča. Baš sedaj, ko se v prihodnjostolici

slovenskealmaematrixFrancisco-Josefineae pripravlja zopet izza taborov prvi večji meeting za slovensko vseučilišče, bo utegnili širšo javnost zanimati, kako so slovenski tabori pospeševali to našo idejo.

Na prvem slovenskem taboru, ki se je vršil dne 9. avgusta na polju poleg Ljutomera in katerega se je vdeležilo nad 7000 ljudi, se še o vseučilišču ni razpravljalo, zahtevala se je le splošno ravnopravnost v šoli. Toda malo dni pozneje vršil se je v Ljubljani shod, ki gotovo ni ostal brez upliva na naše vprašanje. Nove pravice združevanja vporabili so namreč seveda takoj tudi dijaki in l. 1868. ko se je ustanavljal v Gradcu akad. »Leseverein«, pri katerem so Nemci in Italijani Slovane popolnoma prezrli, zbrali so se razžaljeni slov. akademiki graški dne 9. junija in so sklenili soglasno peticijo na ministrstvo da se: 1. vpelje slovenščina v vse nižje in srednje šole, 2. da se dopolni vseučilišče v Zagrebu in 3. da se ustanovi pravniška akademija v Ljubljani. Dunajska »Sava« pa je že poprej sprožila misel, naj se v počitnicah priredi v Ljubljani splošni shod slovenskih akademikov. Te ideje so se s prav posebno vnemo poprijeli graški akademiki, katere sta tedaj vodila poznejši, žal, da že davno blagopokojni kamniški zdravnik, pol. dr. Maks Samec in pa med. Krištof. Vodje dunajskih oz. praških akademikov so bili tedanja modroslovca Frančišek Levec in Josip Jurčič ter tehnik Fran Tomšič.

Shod se je izvršil v Ljubljani sijajno dne 14. avgusta. Akademiki so po temeljnih referatih gg. M. Samca, jurista Oblaka in Josipa Jurčiča sklenili resolucije v smislu graške peticije in sklepali tudi o ustanovitvi literarnega društva »Slov. Omladine«.

Tudi deželni odbor kranjski je v svojem »Poročilu o ravnopravnosti slovenskega jezika v javnih šolah in uradnih na Kranjskem« dne 28. velikega srpana priporočal dež. zboru, naj se ta obrne do vlade s prošnjo, da ustanovi v Ljubljani »akademijo za pravoznan-

stvo«, spominjajoč dotične korake in vspehe l. 1848.

Kljub temu pa, da se je že zopet jela v javnosti povdarjati potreba slovenskega vseučilišča, se še drugi slov. tabor v Žalcu (udeležnikov je bilo 15.000) ni določno izrekel za univerzo, kakor je sploh le kopiral resolucije prvega tabora, Stoprav na tretjem slovenskem taboru v Šempansu na Goriškem se je dne 18. oktobra 1868 izrecno zahtevala slovenska pravna akademija. Dotično resolucijo je utemeljeval Ivan Nabergoj katerega so Italijani tedaj zaničljivo imenovali slov. Garibaldi, povdarjajoč potrebo takega zavoda in sicer ravno v Ljubljani.

Mogočen ljudski glas, ki je zahteval slov. vseučilišča, pa je odmeval tudi v državnem zboru. Poslanec Luka Svetec je v 170. seji dne 8. marca 1869. pozivljaj vlado, naj vendar vpošteva sklepe deželnega zbora goriškega in kranjskega in naj ali napravi pravno akademijo za italijansko in slovensko narodnost, ali naj pa kako drugače skrbi, da se bodo mogli vseučiliški predmeti predavati v slovenskem ozir. italijanskem jeziku. Minister Hasner je odgovoril Svetcu še isti dan, rekoč, da se vlada ne boji stroškov za ustanovitev vseučilišč, če izprevidi, da bodo mogla prosperati. Misli pa, da narodu brez znanstvene literature in brez profesorjev ni možno dati vseučilišča. Slovenci naj počasi napredujejo od ljudske do srednje in slednjič do visoke šole Vlada je pa načeloma proti sami pravni akademiji, ker je skušnja pokazala, da te same brez modroslovne in medicinske fakultete nimajo življenske moči.

Takega vseučilišča pa vlada Slovencem celo ne more dati, ker ni neobhodno potrebnih predpogojev. — Kako vse drugače je vlada govorila l. 1848!

Spomladi l. 1869. začeli so zborovati zopet slovenski tabori, ki so imeli jeseni prejšnjega leta toliko vspeha. Na četrtem taboru v Brdih utemeljeval je znani rodoljub Lavrič resolucijo o slovenskem pravnem vseučilišču. Znamenit je potem peti tabor v Sevnici, kjer je prvi raz-

LISTEK.

Sobotno pismo.

Zadnji novembrov teden se je dobro obnesel. Zato mu posvetim par rubrik kronike, kajti bliža se zadnji mesec prvega leta XX. stoletja, in moj podlistarski princip je: dati kroniki, kar je njenega, klerikalcem, kar jim gre, ostalemu svetu pa tudi, kar zahteva pravica, z eno besedo: Suum cuique!...

Kar se tiče kronike, je bila ta teden vseskozi pikantna, še bolj kot tomišelskega kurata Knifca komedija, ali pa kralja Šaše ravs z Drago. — Kot dober kristjan pričnem najprej z vero!

Dozdaj so naši in goriški general ali kardinal-klerikalci najbolj upili, da vera peša, in so rekli in pisali tudi kardinalaži, da smo temu pešanju liberalci vzrok; ta teden pa so upiti začeli o pešanju vere tudi štajerski klerikalci, in sicer ravno v tistem času, ko so se v Mariboru pečali porotniki pri okrožnem sodišču s klerikalnimi ljudožrci ali »Mašakulumbi« štajerske sorte. Na Spodnjem Štajerskem so imeli doslej porotniki pred seboj tekom

kratke dobe lepe slučaje bestijalnosti! Kar troje obravnav proti človeškim mesarjem! To je dokaz, da se, kakor kranjski in goriški, tudi štajerski novodresirani popi, mesto z razlaganjem desetih božjih zapovedij, pečajo rajše s političnim razsajanjem.

Zdaj ima vsaka klerikalno-slovenska pokrajina specialiteto svojih vernih divjakov, in dočim bodo ti politični trobentači upili s prižnic: Vi, liberalci, ste krivi, da vera peša, bobnali bodo nemški listi po svetu: »Verrohung des slovenischen Volkes!« In pisali bodo komentare! — Pa klerikalci — katerih se nič ne prime, kakor k večjemu palica, če bi jih kdo ž njo namazal, — se bodo otresli teh očitanj kakor pes, če ga z vodo polije!... Na Štajerskem se je pokazala žalostna bestijalnost klerikalizma v sodni dvorani, kaže se pa tudi drugod. Pri nas ima svoje gnezdo v Gočah, Št. Vidu in drugod. Na Goriškem pa rogovili zopet po svoje. In zato se je meni n. pr. poslanec Povše kar smilil, ko je ta teden — zamorca pral! Dr. Tavčarjev govor je provzročil klerikalcem omotico, da jim tudi žegnana voda ne bo do zavesti pomogla! — Da, da, to jih grize in peče ta dr. Tavčarjeva puščica, in zato ni čuda, da je dr. Šusteršič mej

tem govorom barvo spreminjal, kakor bi ga bil od vseh strani — s trpentinom mazal! Mraz je mraz, in klerikalce — zebe!

V ostalem pa so, da ne pozabim povedati, klerikalci povsod jednaki. Zadnji čas je vstopil pa v to »rajdo« tudi zagrebški nadškof Posilović, in — v nadi, da mu posade na glavo kak kardinalski klobuk, — dovolil 60 francoskim jezuitom, da smejo okužiti tudi revno Hrvatsko deželo! In tako se vsedajo polagoma te suhe črne vrane med in okolu nas, in tako bomo kmalu v sredi med njimi liberalci reveži, da bo groza, in že zdaj zavidam tisto usmiljeno Ellen Stone, ki je, če še živi, srečnejša med tistimi roparji, nego bomo mi med temi črnuhi!

Človek se vsak dan kaj novega uči, pravi pregovor, o čemur bi lahko pričal tisti uniformirani gospod, ki je oni dan na južnem kolodvoru šel s perona kar v vagon svojo soprogo spremiti, a ni pomislil, da je to tudi za njega prepovedano. O tem ga je takoj poučil železniški uradnik, ki mu je diktiral 6 kron globe, in na ugovor pojasnil stvar z lekcijo: »Vor dem Betriebsreglement sind alle gleichberechtigt!«... In mož je moral kronce šteti, pa jih ni rad!

Včasih tudi korajžnemu korajža v hlače zleze, kar je seveda čisto človeško. O tem me je prepričal pretekle dni neki uniformiran kovač, ki je v neki kavarni moško sedel in kadil smodko, do katere je imel večjo lastninsko pravico nego jo ima do uniforme, — notri pride pa neki drug gospod v pravi uniformi, — kojega se je naš možak s smodko precej ustrašil. Naš junak v nepravni uniformi je snel kapo z glave in milo prosil gospoda v uniformi, naj ga iz usmiljenja ne ovadi oblasti!...

Nekateri ljudje so pa udani boleznim, ki se ji pravi domišljavost, in jih niti to ne kurira, če se ž njo smešijo. Jaz mislim namreč tistega struškega občinskega tajnika, ki izdaja kmetskim fantom nemške delavske knjižice, dasiravno so Struge ravno tako kmetske kakor njih župan, ki trpi tako nemško tajniško spako! — Zdaj imam zopet dokaz več v roki, da, kjer gospodarijo klerikalci, se tudi nemškutari.

Te tiče je treba poznati, kakor ti stega možica, ki je hotel v svoji hiši na trgu odpreti novo klerikalno oštarijo, pa ni dobil koncesije, kar je hvalevreden slučaj, že zato, ker ne bo v nji — »Vino-gradniško društvo« moglo svojega petijota prodajati.

pravljali tudi lokalna vprašanja in sicer glede mostu čez Savo. O potrebi slov. »pravniškega vseučilišča« je govoril župnik Rišpl. Temu taboru je sledil dne 9. maja kot šesti takozvani pivski tabor v Kalcu poleg Zagorja na Pivki.

Jeden najznamenitejših pa je bil brezdvombeno sedmi slovenski tabor na ljubljanskem polju poleg Vižmarij. Važen je ta tabor radi velikanškega števila udeležnikov, bilo jih je okoli trideset tisoč, znamenit, ker so se ga udeležili vsi narodovi prvaki slovenski, pomemben radi važnosti razpravljanih predmetov, spomina vreden tudi radi tega, ker je na njem prvič govorila narodna gospodična Ema Tomanova, kar je vzbudilo tedaj ne malo polemiko o tem, je-li primerno, da ženske politikujejo in nastopajo na javnih shodih; znamenit je pa tudi za naše vprašanje, kajti vižmarski tabor je prvi zahteval slov. vseučilišče in ne le akademije. Govoril je o tem predmetu dr. Razlag, ki je obširno z zgodovinskega, narodno-gospodarskega in kulturnega stališča utemeljeval potrebo in izvedljivost te ideje. V spomin na ta tabor so se takrat razdelile posebne spominske svetinje, ktere je pa v Ljubljani prepovedal nositi tedanji župan dr. Jos. Supan. Tudi na 8. taboru v Ormožu dne 8. avg. 1869 je dr. Razlag 9000 zbranim taboritom govoril o slovenskem vseučilišču. Mesec dnij po ormoškem taboru vršil se je pa dne 4. septembra v Ljubljani drugi shod slovenskih akademikov, katerega ne smemo prezreti. Sklicali so ga večinoma oni akademiki, ki so imeli glavno ulogo na prvem dijaškem shodu l. 1868, poleg njih pa še modroslovca Fran Šuklje in Skaberne ter pravnik Filip Zaplotnik.

Kot prva točka je bila na dnevnem redu razprava o slovenskem vseučilišču. Potrebo takega zavoda je obširno povdarjal pravnik Oblak. Skoro nevrjetno pa se nam zdi, da sta govorila proti slov. vseučilišču Zaplotnik in Šuklje in navajala kot vzrok svojega stališča prav one momente, ktere povdarjajo naši nasprotniki: Vendar je bila s prevesno večino vsprejeta resolucija: »Zbrani študentje v Ljubljani zahtevajo od vlade, da je ona pravična tirjatvam slovenskega naroda ter ustanovi univerzo v Ljubljani z ucnim jezikom slovenskim.«

Tudi l. 1870. so tabori v Sežani (dne 19. maja), v Cirknici (12. junija), Kapeli niže Radgone (19. junija), v Kobedu v Istri (7. avgusta), v Vipavi (14. avgusta) in v Zaprachah blizu Vrbe (dne 10. septembra) sklenili jednake resolucije glede univerze kakor prejšnji tabori.

Mogočnega ljudskega glasu, ki je tako silno, ker soglasno odmeval po taborih širom slovenske zemlje, vlada vendar ni mogla preslišati, temmanj, ker je bilo ministrstvo Potocki baš takrat v zadregi in je upalo pridobiti z ugodno rešitvijo vseučiliškega vprašanja slovenske poslanca.

Stremayer je rešil to pereče vprašanje na ta način, da je vstavil z najvišjim dovoljenjem, kakor objavlja »Wie-

Vera peša, upijejo klerikalci, pa bo še, če jo bodo taki ljudje varovali kot so Missia-Mahnič-Jegličevi politični kozli v zelniku!

Brrr! gosp. urednik, mraz, je mraz in sever brije! A jutri bo vroče tam v »Mestnem domu«. Cesarja Jožefa trg se bo jutri tresel, kakor se minister Hartel trese te dni, ko ga bombardirajo tisoči slovenskih prošenj za slovensko univerzo. G. urednik! Ko doživiva to in pa tisti čas, ko bodo jezuvite s Kranjskega začeli pošiljati, potem bo nama vsejedno, ali naju pokopljejo na starem ali novem pokopališču, ali pa v krematoriju spečejo, samo skuhati — skuhati se pa ne dam po — štajersko-klrikalnem kmetskem kuharskem receptu!

Toda o smrti danes še ni govora! Živeti hočemo, živeti v kulturnem napredovanju, zmagovito živeti v boju s temo še dolgo, dolgo! In da bode to Slovencem mogoče, zato se ori sedaj križem naše domovine in se razširi jutri od severa do juga države urnobesni, v Pragi, na Dunaju, v Gradcu, v Ljubljani in Trstu v veličastno impozantno harmonijo se zlagajoči klic: »Ljubljani — univerzo!«

ner Ztg.« od 31. julija 1870. za drugo polletje l. 1870. v proračun vsoto celih 3600 gld. za slovenska predavanja na graškem vseučilišču. Veselo so sicer sprejeli Slovenci to vladino odredbo, misleč, da se je jedna najvažnejših zadev za nas ugodno rešila. Vendar je bila večina nekako iznenadena, ker so poslanci pričakovali najmanj slovenske pravne akademije v Ljubljani.

Nepopolna zadovoljnost s to rešitvijo se kaže najbolje v istočasnih interpelacijah dr. Coste v kranjskem (24. avgusta), dr. Lavriča v goriškem (30. avgusta) ter dr. Vošnjaka v štajerskem deželnem zboru, v katerih so vlado vprašali, zakaj ni ustanovila vseučilišča v Ljubljani.

Mej tem so se pa že vršile priprave za slovenska predavanja v Gradcu, za ktera so se oglasili kot docenti: inomoški profesor dr. Krainc, dr. Gršak in dr. Ribič, v poštov so prišli še dr. Lehmann, dr. Radl ter Melé. Vlada je nameravala prve tri gospode imenovati. Jeden izmed njih — ime, žalibog, ni znano — pa je vprašal, pod katerimi pogoji se bo imenovanje vršilo in je ob jednom prosil za habilitacijo. Na to svoje vprašanje je dobil naslednji velezanimivi odgovor:

Z. 233. Mit h. Erlass v. 3. Jänner d. J. hat das Ministerium f. Cultus und Unterr. mit Bezug auf den Erlass vom 1. August 1870, betreffs der allerhöchst genehmigten Einführung slovenischer Vorträge über die Fächer der judiciellen Staatsprüfung anher eröffnet, dass diejenigen, welche an der hiesigen Facultaet zu diesen Vorträgen in einer der nicht deutsch vortragenden Professoren an den Universitäten zu Innsbruck, Prag, Lemberg gleichen Stellung und in der Art, dass diese Vorträge den Vorschriften der bestehenden Studienordnung genügen würden, zugelassen werden wollen, sich mindestens in der vorgeschriebenen Weise habilitieren müssen u. zw. durch Habilitationsvorschriften und Colloquium in deutscher Sprache (die Probevorlesung könnte slovenisch vorgetragen werden). So lange sich keine so gearteten Lehrkräfte finden, könnten neben den deutschen Hauptcollegien slovenische collegia practica über jene Fächer behufs der Vermittlung der wichtigsten terminologischen Hilfsmittel abgehalten werden, dessen Docenten eine der des honorirten Docenten der Verrechnungskunde ähnliche Stellung an der Facultaet einzunehmen hätten und deren entsprechender Remuneration nichts im Wege stünde. Das gefertigte Professoren Collegium erachtet es für geboten, Ew. Wolgeboren hievon in Kenntnis zu setzen und zu befragen, in welchem Sinne Sie nunmehr Ihr vom hohem Ministerium anher zur Äusserung übergebenes Gesuch verstanden wissen wollen.

K. k. rechts- u. staatswissenschaftliches Professoren-Collegium.

Graz, am 4. Februar 1871.

Dr. F. Bischof, d. z. Decan.

»Slovenski Piavnik« čegar urednik je bil, kakor znano, za naše vprašanje tako zaslužni dr. Razlag, je pa l. 1871. še predlagal, naj se tudi na vseučilišču dunajskem uvedejo slovenska predavanja in pozval na Dunaju živeče učene rojake odvetnika dr. Ferdinanda Pogačnika, dr. Dolenca in dr. Napreta, naj se žrtvujejo za domovino in naj se ponudijo za brezplačne docente na dunajskem vseučilišču. Samo dr. Pogačnik se je odzval temu pozivu in vložil koncem aprila leta 1871. obširno vlogo pri naučnem ministrstvu, v kateri se ponudi za neplačanega docenta na Dunaju z jedinim pogojem, da se mu podeli naslov in značaj rednega vseučiliškega profesorja.

Mislilo se je splošno, da se slovenska predavanja prične že jeseni l. 1870., toda majnika 1871. vršila so se tedaj še vedno pogajanja. Tako se je torej ta važna zadeva zavlekla, dokler se ni končno popolnoma pokopala. Proračunski odsek je namreč postavko za slovenska predavanja črtal in tudi zbornica je odsekovi večini pritrdila.

Dne 13. junija je bila dotična debata v državnem zboru, kjer je dr. Costa temeljito in odločno zagovarjal slovensko zahtevo. Modificiral pa je potem vladin predlog v toliko, da je pritrdil odsekovemu sklepu, naj se v Gradcu ne predava slovenski in predlagal resolucijo, ki zahteva

od vlade ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. Proti temu sta govorila graški poslanec profesor Rechbauer in specialni odsekov poročevalec profesor, poznejši minister Julij Glaser; naučni minister Jireček je pa molčal. Debatu je tako zanemiva, poučna in še danes tako aktualnega pomena, da jo hočem prihodnjič kolikor mogoče celotno priobčiti.

Costina resolucija seveda ni bila vsprejeta. Tako torej se je zopet za dolgo, dolgo časa pokopala kolikor toliko ugodna rešitev slovenskega vseučiliškega vprašanja.

V Ljubljani, 30. novembra. Iz parlamenta.

Gospodski zbornica se je bavila predvčerajšnjim z izpremembami in z dostavki obrtnega zakona, z gospodarskimi, kmetovskimi in obrtniškimi velepodjetji in z vrednostnimi papirji praške in tržške borze, s kreditnimi društvi in z zakonom proti revščini. V poslanski zbornici se je nadaljevala v odseku razprava o proračunu in sicer odstavek naučnega ministrstva. Tudi predlog glede vojne v Južni Afriki je na vrsti. Iz parlamentarnih krogov poročajo končno, da se trgovske zbornice spočetka februarja razpusté. »Politik« piše, da prineso nove volitve bistvene izpremembe v teh zbornicah. Senzacija dneva pa je demisijska poslanca Wolfa, glavnega prvoboritelja Vsenemcev. Demisijonirati je moral radi afere s prof. Seidlom, čegar žena je baje izneverila. Ker je Seidlova žena hči Wolfovega tovariša Tschana, je postala afera zadeva vsenemškega kluba. Gotovo je, da so si Vsenemci s svojim energičnim nastopom proti svojemu najzaslužnejšemu članu pridobili spoštovanje in simpatije na zgoraj.

Proti jezuitom.

V »Bismarckovih spominih«, ki so izšli nedavno, je tudi pismo kardinala Hohenlohe-a, škofa v Albanosu, ki je zanimivo, ker kaže, kakšno mnenje ima o jezuitih celo visoka duhovščina. Pismo je od 26. nov. 1897. iz Rima. Kardinal piše: »Pravijo mi, da kažejo mirovna pogajanja s kardinalom Jakobinijem dober uspeh, za kar hvalim Boga. A klerikalni prepirljivci si laskajo, da jim bo mogoče uriniti zopet jezuite v Prusijo in sicer na temelju določbe: Verska društva in družbe so v Prusiji dopuščena. Izpustiti hočejo torej ime jezuiti, in tako mislijo, da bodo prišli zopet lahko v deželo. Srečna naivnost! Dobro bi bilo vsekakor, da se obvaruje naša dežela te narodove nadloge. Tako je pisal kardinal, tako je sodil o jezuitih visok katoliški prelat. Ako pa ima liberalen Slovenec o jezuitih isto mnenje, kriče naši klerikalci kot bi bil izrekel največjo blasfemijo. Liberalci imajo včasih jako imponujoče zaveznike!

Hrvatski sabor.

Dne 28. t. m. se je otvoril slovesno novoizvoljeni hrvatski sabor. Po prečitaniu kraljevskega reskripta je prišel v sabor ban, katerega je sprejela večina z demonstracijo. Ban je pozval sabor, naj deluje za kulturne in materialne potrebe Hrvatske in Slovenije, da bodeta mogli deželi tekmovali z drugimi naprednimi narodi in deželami. Ban je na temelju reskripta pozval sabor, naj izvoli zastopnike v skupni drž. zbor, da se čim preje dožene skupne zadeve, zlasti pa nagodba med Hrvatsko in Ogrsko. Izvoli naj se regnikolarna deputacija. Ban je mnogo govoril o pravičnosti, miru in slogi ter se navdušeno spominjal ljubezni kralja do dežele. Ob priliki otvorjenja sabora so prinesli razni opoziciionalni listi nova poročila o minolih volitvah, v katerih je zmagal Hedervary s svojimi somišljeniki. K nam teh poročil seveda ni bilo, kajti mesto listov smo prejeli — bel papir!

Vojna v Južni Afriki.

Iz Pretorije poročajo o vojaškem položaju: 70 znanih oddelkov od 50—400 mož imajo Buri še na bojiščih. In sicer je v Transvaalu 26, v Oranji 31 in v Kaplandij 13 burskih oddelkov. Lov na te oddelke s celimi kolonami se ne posreči rad, kajti Buri se ne dajo nikdar prijeti ter so o gibanju Angležev vselej pravčasno obveščeni. Zato se zmeraj razprše in izginejo, predno se jim Angleži približajo. Sicer pa so si burski oddelki tako blizo, da se morejo v 24 urah združiti

ter so potem dovolj močni, da se morejo postaviti proti angleškim kolonam. Zato pa gre delo Angležem le počasi naprej, zlasti še, ker Kitchener sedaj nima na bojiščih nič več kot 45.000 mož, vsi drugi so bolni ali pa navezani na svoje posadke. Večina angleške vojske mora mirovati in stražiti. Angleški državniki nimajo sedaj drugega dela kot miriti narod, ga tolažiti in navduševati ga, naj še ne obupa in naj vztraja v svoji požrtvovalnosti. Ti mnogoštevilni govori v tolažbo naroda pa dokazujejo, da so Angleži že skrajnje naveličani vojne ter da se nezadovoljnost širi in širi. Sedaj se poroča iznova, da so Buri začeli plačevati Angležem milo za drago. V Kaplandiji je dal burski poveljnik Fonche dva angleška častnika v Dordrechtu 16. t. m. ustreliti ter je to sporočil pismeno angleškemu nadpoveljniku. Buri vztrajajo v svoji neizprosnosti, četudi noče posredovati zanje nobena velevalst in četudi se je celo mejnarodno mirovno sodišče izkazalo brez vrednosti in brez energije. Angleški položaj je obupen, in priznanje, da ima Kitchener le še 45.000 vojakov na razpolago, je hkrati priznanje da so Angleži s svojo modrostjo in silo pri kraju.

Dopisi.

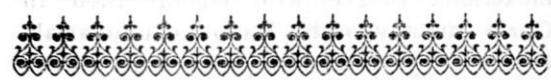
Iz Trebnjega, 28. novembra.

Občina za občino napredne in klerikalne zahtevajo glasno za ves slovenski narod prevažno in prekoristno vseučilišče v Ljubljani, le naši klerikalci se ne ganejo. Ti ljudje nimajo nikacega smisla za take občeokoristne stvari, brigajo se samo za svoje lastne koristi posebno zato, da si ohranijo občinsko upravo v svojih rokah. Nepriznani poraz pri minolih občinskih volitvah jih je spravil popolnoma iz uma. Tekali so semtertje, iskali uzrokov, kako bi zamogli volitve ovreči, a ker niso našli nobenega, raznesli so govorico, da bi dali 500 gld. za en glas, in nekdo je obljubil naprednemu odborniku najlepšo kravo, ki si jo izbere iz hleva, ako potegne s klerikalci. A naprednjak je jeklen značaj; možko odrezali so se naši možje tem zapeljivcem, da se pri njih nič ne opravi, da ostanejo mož-beseda. In tako je tudi prav. Mož mora ostati mož-beseda, in to hočejo naši napredni možje vedno ostati, kajti oni dobro vedo, da ni grše lastnosti na svetu, kakor posnemati izdajalca Juda Iskarijota. Ker torej vse ni nič pomagalo, brskali so po volilnih zapisnikih in naposled vendar našli ondi malo formalno napako, potem pa hajdi k dru. Schweitzerju v Ljubljano ugovor zoper občinske volitve napraviti. Seveda, župan Huč, kojemu je poleg kaplana Brnarda, ki se boji zamere v škofiji, največ ležeče na tem, da ostane na čelu občinske uprave, samega veselja ni vedel, kaj bi počel, ter je z nekim ponosom pripovedoval po svoji domači vasi, da klerikalci ne dajo občinske uprave z rok in da jo tudi ne bodo dali. Toda, gospod župan, le počasi. Kakor se nam dozdeva, izpremenilo se bode Vaše veselje prav kmalo v žalost. Potaplajoči se klerikalci oprijeli ste se zadnje bilke v nadi, da Vas otmo gotove politične smrti, a povemo Vam, da je bilka presibka, da bi Vas otela. Pridobili ste sicer nekaj časa, katerega nujno potrebujete, a pomagalo Vam ne bode nič, poraz bode le tem občutnejši, tem bolestnejši. Kajti odkritosrčno Vam povemo, da Vaš ugovor ne bode imel zaželjenega uspeha. Pritožili ste se, da sta v podobni Sevnici izvoljena odbornika Janez Novak in Anton Potokar, ki sta oba najzvestejša pristaša Vaše klerikalne stranke, izpuščena iz glavnega zapisnika, da torej sploh izvoljena nista bila. Vendar trdijo vsi klerikalci, posebno pa oni trije, ki so sedeli v volilni komisiji, med njimi tudi g. kaplan Brnard in Janez Novak sam, da sta bila oba popolnoma pravilno izvoljena, zato ste tudi v »Slovenca« z dne 16. novembra 1901 brzojavili, da je izvoljenih vaših 12, nasprotnih pa 13. Sedaj pa greste resnico zvijati prav po liguorijansko. Da sta bila ta dva moža popolnoma pravilno izvoljena, posvedočeno je po glasovni listi podobne Sevnice in po protipisu, katerega je vodil prouzročitelj pristojbe g. kaplan Brnard sam. In s tem je po 532 obč. volilnega reda volitev v tem razdelku bila končana

ali dovršena, dočim se ima volilni zapisnik dokončati šele po izvršeni volitvi v vseh volilnih razdelkih in je torej prav lahko mogoče, da sta se potem ta dva moža izpustila, a izvoljena sta bila vendarle. Da bi bila radi te formalne napake ovržena cela občinska volitev, torej volitev v vseh razdelkih, o tem niti govora ne more biti. Znano je namreč, da se občinske volitve vrše po volilnih razdelkih (Wahlkörper). Tak volilni razdelek pa tvori v smislu § 21. obč. vol. reda vsaka podobčina zase.

Če je ugovor vložen samo zoper volitev v enem volilnem razdelku, zdi se nam popolnoma nemogoče, da bi se vsled tega ugovora razveljavile volitve tudi v vseh drugih volilnih razdelkih, zoper katere ni ugovora. V našem slučaju bi se torej zamoglo misliti k večjemu na to, da se vsled vaše pristojbe razveljavi volitev v volilnem razdelku podobčine Sevnica, pa tudi to je po našem mnenju z ozirom na jasni dokaz pravilne izvolitve v volilnih aktih popolnoma izključeno. Če bi se pa vendarle kaj takega pripetilo, da bi se volitev v tem volilnem razdelku razveljavila, potem bomo doživeli to, kar je le pri naših klerikalcih mogoče in kar bi nas zgorajnji izrek, da je poraz pri minulih volitvah spravil naše klerikalce iz uma, docela opravičevalo, doživeli bomo namreč, da bode klerikalna stranka sama vrgla dva svoja najboljša pristaša, katera je sama v odbor kandidirala in tudi popolnoma pravilno izvolila. In če pride potem na mesto Novaka in Potokarja kak drug mož, imela se bosta to zahvaliti le svojim prijateljem, posebno gosp. kaplanu Brnardu. In to bo zanje dober nauk.

Z Notrainskega, 28. novembra. Danes, 27. t. m., smo izročili na pokopališču v Šentvidu nad Vipavo materi zemlji truplo Viljema Dolence iz Oreha. Mož je bil prileten in je že več časa hiral, pripravljeni smo bili, da se bo od nas za vedno poslovil, vendar je njegova smrt prešla prav široke kroge po Notrainskem in Primorskem. Bil je pravi protitip notrainskega grajščaka, kateri se je bil zavzel samozavestnega duha, katerega je zaplodila francoska doba bolj ko drugod po teh krajih. Uljuden, za narodno stvar vnet demagog, nastopal je ob vsaki priliki tako zavestno in dosledno, da, kdor ga je poznal dečka, spoznal bi bil istega v osi vsem možaku. Drastični njegov humor in neki posebni dar pripovedovanja storila sta ga nepozabljivega vsakemur, ki se je z njim seznanil. Njegovi dovtipi bodo preživeli marsikaterega njegovih prijateljev in rekli bi, da so lovski krogi po Notrainskem izgubili svoj steber. V najbolj revni, koči in v najboljših krogih, povsod je bil doma in da je bil dober človek, priča dejstvo, da je vsak otrok že od daleč pozdravljal gospoda »Bile-ta«. Popotoval je dalje časa po Orijentu in iz tega vira zajemal dosti kratkočasnic, katere ne bi bil znal nihče tako prodati, kot je to storil pokojnik. Naj v miru počiva orjak, nad katerim sta se znašala metež in burja še, ko smo ga zakopavali. Videli smo Vas med sabo, ko so se vtripale solze na grobu, vse tiste, katerim je nevreme zabranilo udeležiti se pogreba. Ko se zopet snidemo, trčimo na trajni spomin nepozabljivega prijatelja.

Vabilo na javni shod

ki se bo vršil
v nedeljo, 1. decembra 1901

ob 1/2 11. uri dopoludne
v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Dnevni red:
Učenišče v Ljubljani.

Pooblaščen sklicatelj:
Dr. V. Gregorič. Vaso Petričič. Dr. D. Majaron.

Komerz „Slovenije“ na čast ljubljski deputaciji.

Dne 28. novembra zvečer je priredila »Slovenija« lep večer na čast deputaciji ljubljanskega mesta, ki je prišla na Dunaj, da osebno intervenira pri vladi glede ustanovitve jugoslovanske univerze v Ljubljani.

Kmalu po 8. uri je prišla deputacija, g. župan Hribar, odvetnik dr. Majaron in g. ravnatelj dr. Požar. Mnogoštevilno zbrano slovansko dijaštvo jo je pozdravilo z burnim ploskanjem in »živio«-klici. Ko se nekoliko poleže viharno pozdravljanje, otvori predsednik akademičnega društva »Slovenije« komerz in pozdravi najpristnejše došlo deputacijo, častnega člana g. Hribarja, dr. Majarona, dr. Požarja, svet. trg. zbornice Hrena, posl. dr. Ploja, primarija Drozda, Jetla, tovarnarja Zmrzlikarja, Pukla, Dolence, dr. Plemela, Gangla, Reiserja, Zajca, Goričana, zastopnike bratskih društev »Zvonimira«, »Akademického spolku českého«, »Balkan«, »Ognisko« in vso ostalo družbo. V svojem govoru omenja, da je dijaštvo s trdim prepričanjem pričakovalo pomoči in zaslombe iz domovine, osebito iz Ljubljane, spominja se delovanja župana Hribarja, oprošča se, da se ne more dijaštvo vsakemu posebej zahvaliti, da naj torej deputacija donese v domovino zahvalo vsem, ki so v boju za naše pravične zahteve na naši strani, obljublja vstrajnost slovanskega dijaštva in napije zastopnikom slovanskega naroda. (Gromoviti »živio«-klici). Nato povzame besedo tov. phil. Fr. Kobal ter izraža veselje, da vidimo v svoji sredi zopet enkrat tako odlične zastopnike svojega naroda, želeč, da bi jih radi še večkrat pozdravili ter napije g. Hribarja.

Zatem je povzel besedo g. župan Hribar in omenil, da se je radostnim srcem odzval povabilu društva, ki je prvo poprijelo delovanja za vprašanje, ki je gotovo najvažnejše, o katerem je slovanska javnost v zadnjem času razpravljala. Kakor iz malega kamenčka nastane mogočen plaz, ki podere vse zapreke, tako je nastalo iz onega malega začetka veliko gibanje širom slovanskega sveta, nastalo je delovanje za slovansko vseučilišče v Ljubljani. Treba bode premagati mnogo zaprek, prihajajočih od onih, ki so vedno gluhi za pravične zahteve slovanskih narodov, ki niso nikdar pravični nasproti slovanskim sodržavljanom, Nemci namreč in Italijani. Res bi slovenski narod nikdar ne prišel do svojih pravic, ostal bi brez vseučilišča, ognjišča prosvete, da nismo »vsi složni«, kajti le s slogo moremo premagati vse tako mogočne zapreke in ovire ter prisiliti vlado k priznanju, da so naše zahteve popolnoma upravičene. Na merodajnem mestu našli smo precej dobrohotnosti; zato nam pa vendar ni še treba gledati mirno v bodočnost, kajti veliko in napornega dela bo še treba, predno se uresniči naše želje, da se realizuje kardinalna točka našega programa, ter nam ustanovi vseučilišče v Ljubljani. Sloga, ki se je med slovansko mladino na Dunaji tako krasno razvila, nam je veselo znamenje končne zmage. In složnega delovanja Slovanov je potreba. Slovenci, Čehi, Hrvati sami zase ne morejo veliko; po skupnem delovanju pa so moč, ki imponuje. Slovanska vzajemnost pokazala se je ravno sedaj pri našem vseučiliškem vprašanju v najkrasnejši luči praktično, dočim je bila doslej le bolj platonična.

In slovanska akademična mladina pokazala je pravo pot. Za njo pa so šli gospodje poslanci, tako, da glede zahteve po vseučilišču v Ljubljani vidimo z jugoslovanskimi poslanci složne tudi češke in poljske. Vlada zato ne bode mogla dolgo ostati gluha; temveč prej ali slej bode morala ugoditi našim željam. Nadaljujoč hrvatski, omenja, da je Zagreb sicer res kulturno središče hrvatskega naroda, ali vedno je bolje, ako imamo dve ognjišči prosvete. Zato zahtevamo, da se na vseučilišču v Ljubljani tudi v hrvatskem jeziku predava in je ta zahteva gotovo tudi v interesu uspešnejšega razvoja hrvatske znanstvene literature.

(Slovanski.) Gospoda moja! Od Nemcev pač ne moremo pričakovati pravice, ker oni ne marajo, da bi mi napredovali, ampak žele, da bi zaostajali. Zgodovina kaže, da je Nemec vedno brutalno po-

stopal nasproti Slovanom in dogodki poslednjih dni v Wrzesnu nam pričajo, da se nemška narav ni prav nič izpremenila. Moramo se torej postavljati na lastne noge, zanašati na lastno moč. In mogočni bomo Slovani, če bomo vedno tako, ko sedaj, postopali složno. Slednjič napije župan slovanski in slovanski mladini sploh s prisrčnim »Na zdar!«, kteremu je sledilo viharno ploskanje. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. novembra.

— **Osebnosti.** Župan občine Voloska-Opatija, g. dr. Andrej Stanger, je dobil od grškega kralja viteški red sv. Salvatorja. — V sedmi činovni razred sta pomaknjena profesorja v Celju gg. Anton Kosi in Matej Suhač.

— **Občinski svet ljubljanski** ima prihodnji torek, 3. dan decembra t. l., ob petih popoldne v mestni dvorani redno mesečno sejo.

— **Javni shod za univerzo ljubljansko**, ki se vrši jutri ob 1/2 11. uri dopoludne, obljublja biti res imponanten. To smo tudi pričakovali, saj je jutri na dnevnem redu vprašanje, katerega ugodna rešitev bo preustrojila vse naše življenje. Ljubljanska univerza bo temeljniki kamen novemu življenju, ki bo vzcvetelo iz našega naroda. **Dolžnost je vsakega Ljubljančana**, ki čuti v sebi ljubezen do svojega zatiranega naroda, da se udeleži jutrišnjega javnega shoda. Saj je javni shod edini pot, po katerem more narod kot kompaktna masa zahtevati svojih pravic — in tega ne sme nihče zamuditi. Toda jutrišnji shod bo tudi pokazal, da bje v našem narodu, ki je politično tako razkasan, srce, srce za mili slovanski jezik, da pri stvareh, ki se tičejo skupnega Slovenstva, pozabi na vse strankarstvo ter nastopi kakor en mož z mladeniškim ognjem. Klerikalec bode stal poleg liberalca, socialni demokrat poleg krščanskega socialca — vsi, vsi brez razločka stanov, kakor bratje in sinovi ene matere, kateremu je najvišji cilj: sreča in napredek Slovenstva. Naša univerza, naša alma mater je združila Slovenstvo, ki hoče jutri nastopiti kakor krepka armada ter glasno zahtevati: **Ljubljansko univerzo.** Apelujemo torej še enkrat na vse ljubljansko narodno občinstvo: jutrišnja naša deviza naj bo: **vsi v „Mestni dom“ ob 1/2 11. uri. „Živela univerza v Ljubljani!“**

— **Za vseučilišče v Ljubljani** so doposlale dalje mestnemu magistratu peticije sledeče občine: A) Kranjske: Adlošiči, Jurjevica, Kot, Polšnik, Toplice in Želimlje. B) Štajerske: Hum pri Ormožu, Rošice, Mostec pri Brežicah, Pokošje in Stanovsko pri Mariboru. C) Primorska: Deskle. Peticijo je odposlala tudi »Skupna obrtna zadruga v Šoštanju«.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** je vložila peticijo na ministrstvo za uk in bogočastje »Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«. Potom »Zaveza« je vložila peticijo tudi »Slovensko učiteljsko društvo« in »Društvo učiteljev in šolskih prijateljev logaškega okraja«.

— **Vedno naprej.** Iz Grada se nam piše: Ministrstvo obljube glede slovanske univerze se med graškim dijaštvom presoja zelo nezaupno in nikakor ne vplivaj opomirljivo. Nismo več tako mladi, da bi ne vedeli, po kakšni ceni so ministrske tolažbe in obljube, posebno nasproti Slovincem. Ali je avstrijskemu ministru možno glede vseučilišča storiti sploh manj nego priznati in obljubiti? Že v boju za slovansko univerzo v letu 1848 dosegli smo od vlade nekaj slovanskih predavanj v Ljubljani, v letih 1848 do 1854 v Gradcu in v letih 1868 in 1871 dobili so Slovenci vsaj določne obljube, dočim leta 1898 in 1901 spet naj zaostuje prazna obljuba ministra, ki danes obljublja, čez nekaj mesecev ga pa morabit ne bode več pri krmilu! Take obljube slovanskega naroda in slovanskega dijaštva nikakor ne smejo uspančkati. Največja napaka Slovencev je baš ta, da še sploh kaj dajo na ministrske obljube.

Obljub imamo že do grla dovolj, zdaj treba dejanj, katerimi se bode brezdvomno zjamčila ustanovitev univerze — in teh vlada še dozdaj ne more pokazati. Zato je pa jedino prav, da se slovansko dijaštvo vseh mest, ki so se dozdaj za našo zahtevo izrekla, na Dunaju, v Pragi, v Gradcu, v Zagrebu, v Budimpešti in v Lvovu, ustanovi še tesnejšo organizacijo in pazno kontrolira dejanja vlade glede bodoče univerze, da, če treba, še enkrat skupno ponovi še energičneje svojo zahtevo. Naprej! Nazaj ne za korak! Naprej pa tudi ves slovanski narod! Kje so n. pr. narodnjaki narodnih mest in trgov, da ne skličejo po celi domovini javnih shodov, kakoršen je v nedeljo v Ljubljani, da povedo slovanskemu človeku, kaj zanj pomeni lastno vseučilišče, da to pomeni slovansko bodočnost! Zakaj se ne zahteva slovanska univerza na shodih, kakor se je zahtevala l. 1868 na taborih v Ljutomeru, Žalcu in drugod! Ves narod mora govoriti in potem nam je slovanska univerza zagotovljena, če ne pod sedanjjo vlado »pravičnosti«, tedaj gotovo v doledni dobi! Nič bi ne bilo usodnejše nego v začetem gibanju vsled ministrskih obljub ponehati! Še nam ni zagotovljena slovanska univerza, zagotovimo si jo!

— **Univerza in trgovci ter obrtniki.** Kakor se čuje, agitirata dva nemška trgovca po raznih prodajalnicah, da bi imeli trgovci jutrišnji dan prodajalnice dopolne odprte, ter se s tem nekako izrekli proti vseučilišču v Ljubljani. Tema dvema zaslepljencema prepuščamo, naj delata, kar hočeta. Mi trgovci in obrtniki, ki pa spoznamo velikanski pomen bodoče univerze, — kojo moramo prej ali slej doseči — ne le v kulturnem smislu, marveč tudi v **narodno-gospodarskega stališča**, bomo naše prodajalnice jutri ob pol 11. uri zaprli in z našimi pomočniki vred šli v »Mestni dom«. Ker pa utegne tačas dvorana že prenapolnena biti, napolnili bomo tudi ves obširni Cesarja Josipa trg. S tem bomo pokazali, da vemo ceniti, koliko novega življenja bi z ustanovitvijo univerze v Ljubljano prišlo. Iz mej 1200 jugoslovanskih vseučiliščnikov nastanilo se jih bo gotovo 1/3, torej najmanj 400 v Ljubljani. Vsaki visokošolec rabi bo najmanj 100 K mesečno, torej vsi skupaj v desetih mesecih 400.000 kron. Okolu 40 profesorjev in docentov imelo bo plače čez 200.000 kron. Kje so sluge, portirji itd.? In ves ta denar ostal bo v mestu in okolici. Koliko rodbin se bo v Ljubljani na novo nastanilo, ki bodo hoteli od visokošolcev živeti, kakor se to godi na Dunaju, Gradcu itd.! Lahko se reče, da bo Ljubljana za 2000 prebivalcev — in to samo boljših — napredovala. Koliko se bo moralo novih stavb graditi? Skratka, začelo se bo popolnoma novo življenje. Zaslužili bomo vsi trgovci, čevljarji, krojači, gostilničarji, mesarji, stavbeniki itd. Ona dva šovinista imata naj le jutri prodajalnice odprte, mi pa bomo klicali: »Univerzo hočemo!« in kakor čujemo, pridružilo se nam bo nekaj pametnih, nezaslepljenih Nemcev s klici: »Heraus mit der Universität!«, kakor to žele tudi nemški deželni poslanci, ki so leta 1898. za univerzo glasovali.

Več ljubljanskih trgovcev in obrtnikov.

— **Vabilo.** Odbor I. ljubljanske moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda vabiste najuljudnejše vse č. gg. pokrovitelje, ustanovnike, letnike in podpornike na manifestacijski shod, ki se bo vršil v nedeljo dne 1. decembra dopoludne v »Mestnem domu« v Ljubljani za ljubljansko vseučilišče. — Za odbor: Dr. Stor.

— **Predsednica gospodinjске šole**, Ana Lahova, vabi odbornice in členice, naj se udeležé shoda za slov. vseučilišče, ki bo v nedeljo ob pol 11. uri dopoludne v »Mestnem domu«.

— **Odbor telovadnega društva „Sokol“ v Ljubljani** vabi tem potom vse svoje člane, da se dne 1. decembra t. l. polnoštevilno udeležé shoda za slovansko vseučilišče v Ljubljani.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** opozarja s tem svoje člane na jutrišnji shod v »Mestnem domu« za slovansko univerzo v Ljubljani, ter jih vabi k polnoštevilni udeležbi.

— **Slovensko planinsko društvo** vabi svoje člane, da se udeležijo shoda za ustanovitev univerze v Ljubljani, ki se vrši jutri v »Mestnem domu«.

— **Načelnštvo črevljarske zadruga v Ljubljani** opozarja tem potom še enkrat vse svoje p. n. člane, naj se udeležijo jutri, dne 1. decembra manifestacijskega shoda za slovensko vseučilišče v Ljubljani v polnem številu. Pokažite, da se tudi Vi ne umikate iz naprednejših vrst, ampak da se borite po vzgledu svojih prednikov za narodov napredek!

— **Zadruga brivcev v Ljubljani** daje slavnemu n. p. občinstvu na znanje, da ni mogoče brivnice v nedeljo dne 1. decembra zapreti. Člani zadruga se pa bodo korporativno udeležili obrtnega shoda, kateri se bo vršil v nedeljo dne 8. decembra popoldan ob 2. uri v »Mestnem domu«, na katerem je tudi točka o vseučilišču v Ljubljani na dnevnem redu.

— **Ženska društva**, ki se udeležijo jutrišnjega shoda za vseučilišče, se s somišljenicami vred zberajo ob 10. uri na galeriji »Mestnega doma«.

— **Razprava o kongregacijah v drž. zboru.** Z Notranjskega se nam piše: Hvaležni smo dr. Tavčarju, iskreno hvaležni za njegov znameniti govor, v katerem je popisal, kaj vse počenja klerikalstvo na Slovenskem in kako grozno preganja vse, kar se mu ne uda. Mero-dajni krogi so sedaj spoznali, da smo naprednjaki res v silobranu proti tem ljudem, ki so hujski kakor Turki. Prepričani smo, da bo imel ta govor vsaj nekaj uspeha v merodajnih krogih. Ker sedaj klerikalci kar noré same jeze zaradi tega govora, bi bilo jako koristno, če bi se izdal v posebni knjižnici. Dokler je izhajal v »Narodu«, so se ljudje kar trgali za list. Romal je od rok do rok, od hiše do hiše in povsod se je reklo: »Hvala Bogu, da imamo dr. Tavčarja!« Tudi klerikalci, da celo pametnejši duhovniki priznavajo, da je govoril dr. Tavčar golo resnico, da je res vse tako, in le obžalovali so, da živimo v takih razmerah, češ, »da mi nismo krivi, krivi so gospodarji v Ljubljani«. Toda ljudstvo zunaj na kmetih ne dobi »Naroda« v roke, sliši le to, kar povedo duhovniki. Temu ljudstvu je treba dati Tavčarjev govor v roke, a jako koristno bi bilo, če bi se dodala tudi poglobljena izvajanja družih govornikov. Taka knjižica bi bila koristna, kdor jo poskrbi, stori dobro, za narod zaslužno delo.

— **Klerikalno hinavstvo.** Iz mariborske okolice se nam piše: Izvrstni govor dra. Tavčarja je tudi naše klerikalce tako pretresel, da so začeli bezlati. Zatekli so se najprej k »Slovencu«, kjer so popisovali naša lepa domovja, naše vrle hmeljarje in vesele vinogradnike, potem pa se je prefekt Korošec v »Slovenskem Gospodarju« razkoračil in slovesno proglasil dra. Tavčarja za »sramotilca slovenskega ljudstva«. Kako smo se smejali neslanim tiradom tega smešnega prefekta Korošca! Boli ga, ker je dr. Tavčar ožigosal slovensko klerikalstvo in ker se ne more braniti, pa ga boče razupiti kot sramotilca slovenskega ljudstva. Bežite, bežite, kaj bode klerikalci govorili, ki ljubite slovensko ljudstvo tako, kakor uš kožuh. »Gospodar« pravi, da kar se v državnem zboru pove, se sliši daleč, to slišijo ministri, sliši presvetli cesar, sliši cela Evropa, da, cel svet. Res je tako! Prav, ker so slišali ministri, cesar in cela Evropa, kaj klerikalci na Slovenskem počenjajo, kako nastopajo v javnem življenju, kako kmeta derejo in ga tišče v temo in nevednost, da bi ga ohranili na verigi, kako kmetu ne privoščijo, da bi postal omikan in samosvoj, prav zato zdaj tako tulijo, kakor bi jih na ražnju pekli. Nam bi se pač ne zdelo vredno omeniti Koroščevih budalostij, ako bi klerikalci pri ti priliki ne pokazali svojega hinavstva. Zdaj kar ne morejo prehoviti izvrstnih lastnostij našega ljudstva. Po njih pisanju ga sploh ni ljudstva, ki bi se moglo z nami primerjati. S tem se le utrjuje slabi instinkti, ki tiče v narodu, s tem se mu uceplja mnenje, da je skoro popolno bitje in da poudre gorak v nebesa, tak, kakršen je. V ožgled porotnim ob-ravnavam, ki so se zadnje leto vršile pred našim sodiščem, je tako laskanje več kakor neumestno, je že najgrje hinavstvo.

Proti temu ostudnemu hinavstvu protestiramo. Glasnejše, kakor sto in sto razprav, kriče slučaj, ki so se obravnavali pred našimi porotniki: ta je ubil svojo ženo in jo v vodo vrgel, 73letni stari je uprav zverinsko ubil svojega zeta, tašča je dala ustreliti svojega zeta, je z umorjenčev ženo skuhala truplo in ga vrgla prešičem, oče je umoril svoje lastno dete, je spekel in kot pravi kanibal svojega otroka meso jedel. . . . To so slučaj, ki kriče do neba, ki kažejo, nizko нравno stanje našega ljudstva. Mi ne spadamo k tistim, ki menijo, da naredi civilizacija svoj čas konec vsem hudodelstvom. Kdor to pričakuje, ima popolnoma napačne pojme. Civilizacija ne odpravi zla, pač pa je spremeni, mu da, če smemo rabiti ta izraz, milejšje oblike. Zgodovina hudodelstev kaže, da z rastočo civilizacijo, z večjo omiko pojemajo hudodelstva nasilnega značaja, uboji in umori, ki se v kriminaliki tudi zovejo barbarska hudodelstva. In prav slučaj takih barbarskih, lahko se reče kanibalskih hudodelstev, jako kričeči slučaj, so se obravnavali pred mariborskimi porotniki ter pokazali, da civilizacija našega ljudstva še ni dosti povzdignila, še več, da je narodova duša hudo bolna. Kdo more narod radi tega obsojati? Nihče! Narod ni kriv, da je zaostal, krivi so drugi, tisti, v katerih rokah je narodova vzgoja. Šola to ni. Šola je obilo dobrega storila, kajti pred 50 leti se je tukaj taci hudodelstev še veliko več pri-merilo, kakor sedaj. Toda šola, ki ima le omejen delokrog, ne more vsega storiti, zlasti ker duhovščina proti nji hujska, kar more, in ker sproti izruja iz mladih src, kar je šola vanje dobrega vsadila. Po končani šoli je mladi svet izročen zopet izključno vzgoji duhovništva in navadno se zgodi, da v kratkem zopet povsem podivja. Cerkev ima prav za prav še danes vso vzgojo ljudstva v rokah, a kakšna je ta vzgoja, kažejo omenjeni grozni slučaj, barbarskih hudodelstev in še mnogi drugi. Mi hočemo narod oteti iz tega barbarizma in ga povzdigniti na višjo stopinjo omike, a imamo pri tem neizprosnega neutrudnega nasprotnika v osebi duhovnika. Ta ima raje, da je narod bolan, nezaveden in neomikan, ter je kot tak kakor suženj podvržen duhovniku, kakor da bil čvrst, omikan, zdrav in — svoboden, in zato se tudi sedaj, kakor vedno, laska slabim instinktom ljudstva. Ako premotrimo, kako klerikalizem naš narod v vsakem oziru uničuje, bi skoro obupali, da se kdaj obrne na bolje. Ali obupati ne smemo. Kar je v naših močeh, moramo storiti, da naš narod нравno in kulturno povzdignemo iz tistih nižav, v katerih ga drži duhovnik. V tem oziru je govor dra. Tavčarja pomenljiv in važen, in če pride mej ljudstvo, bo marsikomu odprl oči. Kjer je potrebna operacija, se zdravnik ne sme ustrašiti noža. Pri nas je taka operacija nujno potrebna. Čast in priznanje dru. Tavčarju za njegove besede; govoril je iz srca vsem, ki dobro želimo svojemu slovenskemu narodu.

— **Neusmiljena lakomnost.** Ko je bilo nastalo zadnjič veliko vodovje, se je pri Medvodah ponesrečil neki delavec, oče sedmerih otrok. Mož je bil siromak. Zaslužil je na dan 90 kr. in vendar z njimi pošteno preživljal številno svojo rodbino. Ko se je ponesrečil, je bila žena tako obupana, da je pač iz strahu pred bodočnostjo, iz strahu, kako bo preživljala otročiče, hotela sama v vodo skočiti in so jo ljudje morali siloma zadržati, da si ni končala življenja. Dobrosrčni ljudje so ji priskočili na pomoč. Deželni predsednik baron Hein je daroval 100 K, drugi ljudje, pa ne klerikalci, so darovali oblačil in živil in pomagali z denarjem, tako da bi bila revna rodbina za nekaj časa preskrbljena, ko bi tem siromakom duhovniška lakomnost ne bila odjedla nekaj milodarov. Truplo ponesrečenega moža so dobili blizu Dola in je tam pokopali. Imamo sicer postavbo, katera po razsodbi upravnega sodišča določa, da morajo duhovniki revežem duhovniške funkcije zastoj opravljati, ali večina duhovnikov neče te postave poznati. Tudi v Doli niso hoteli poznati niti te postave, niti najpriprostejših predpisov človekoljubja. Uboga vdova, mati sedmih otročičev, je milo prosila, naj se ji prizaneso stroški za pogreb, a vse

je bilo zastoj. Plačati je morala vse do zadnjega vinarja, plačati župniku, nosačem, krsto, mežnarja, ministrantom. Župnik je bil trd kakor kamen, nobena prošnja ga ni omehčala. Še Shylok je proti temu župniku blaga duša, kajti ta benečanski žid bi se bil gotovo sramoval, snesti revni vdovi in njenim otročičem milodare, ki so jih zložili dobrosrčni ljudje, župnik pa se tega — ni sramoval, ampak pograbil denar. Človeka, ki ima količaj srca, bi tak denar pekel na dlani, kakor živ ogenj, ta mašnik vere, ljubezni in usmiljenja pa se prav dobro počuti in tudi vest ga ne peče, ker je najbrž nič nima.

— **Katoliški duhovnik ovaden zaradi motenja vere.** Neki kajzar iz neke vasi v Kočevskem okraju, ki se je bil izselil v Ameriko, je tamkaj težko obolel! Storil je tedaj obljubo, da napravi v svojem domačem kraju križ, ako ozdravi. Mož je res ozdravil in je obvestil pristojnega župnika o svoji zaobljubi. Župnik je, hoteč najbrže napraviti lep dobiček, od moža na nesramen način zahteval denar in se mu usiljeval, da on poskrbi nakup in da postavi križ. Izseljenec, kateremu ni ugajala župnikova usiljivost, ni na opominjevalna pisma župnikova ničesar odgovoril, nego se je napolnil domov, kupil v Ljubljani sam primeren križ in ga postavil v Dragi na primernem kraju. Komaj se je to zgodilo, šel je župnik ves razjarjen v šolo, poklical otroka tega moža in jima rekel: »Ali misli vaš oče morda, da bom jaz njegov križ blagoslovil? Kaj še! Naj ga pusti od kakega psa poškopiti, pa bo blagoslovljen«. To so lastne besede tega častivrednega dušnega pastirja, ki se bo vsled tega moral zagovarjati zaradi motenja vere. Vrh tega se je začela proti njemu tudi kazenska preiskava zaradi trpinčenja šolskih otrok, katero je zakrivil kot katehet. Katoliška cerkev je lahko ponosna na take Kristusove namestnike!

— **„Unio Catholica“.** Vodstvo te slaboglasne zavarovalnice nam je pred nekaj dnevi poslalo popravek, ki smo ga morali v smislu tiskovnega zakona priobčiti, četudi smo bili uverjeni, da to ni resnica, kar vodstvo trdi. Danes smo v položaju to izrečeno potrditi. Ministerstvo sili resnično na to, da naj »Unio Catholica« likvidira, to pa vsled tega, ker je »Unio catholica« imela lani 165.000 kron izgube in tudiletos še več kot 60.000 kron dolžna za škode in teh škod ne more plačati. Vlada je prišla do prepričanja, da ta zavod nima eksistenčnih pogojev in sili vsled tega naj se razide. Z daj se vrše mej vzajemnimi zavarovalnicami pogajanja, da bi te prevzele zavarovance »Unio catholica« in jih s tem obvarovale velike škode. To je istina in v nekaterih mesecih se resničnost tega poročila tudi javno izkaže, naj dotlej »Unio catholica« popravila kolikor hoče.

— **Čujte in strmite!** Meseca avgusta t. l. priobčil je naš list neki dopis iz Pilštajna. Ker so se Pilštajncani za ta dopis zanimali, naprosili so gosp. dra. Pikla v Kozjem, naj jim priskrbi več iz-tisov dotične nekonfiskovane številke »Slov. Naroda«. Dr. Pikel je naročil (in plačal) 5 iztisov ter jih poslal v Pilštajn, kjer se jih je razdelilo. Zaradi tega dejanja bil je dr. Pikel pred kratkim vsled ovadbe slavnoznane Pilštajnskega Tomažiča pri pristojnem okrajnem sodišču v Celju obsojen na 20 K globe, češ, da je s tem zakrivil prestopke prepovedane — kolportaze po § 23. tisk. zak.!! Ker zadeva še ni končana, opustimo za sedaj vsak — komentar.

— **Kupčije celovškega škofa.** V Krki (Gurk) na Koroškem stoji starodavna stolna cerkev, umotvor prve vrste in najznamenitejše poslopje cele škofije, ker je bil tu prvi sedež celovških škofov. Toda celovski škof nima zato nobenega smisla, in bi rad to dragoceno stolno cerkev in blizu nje stoječo nekdanjo škofijo prodal nekim nunam. Deželni zbor koroški se je tej škofovi nameri odločno uprl, ne samo, ker ne želi, da bi se privleklo nove nune v deželo, ampak tudi iz zgodovinske in umetniške pijetete, zlasti ker se je bati, da bodo nevedne nune uničile v cerkvi nahajajoče se umetnine, kakor so res že začele. Toda ministrstvo je vzlic

temu dovolilo, da se ta stolna cerkev proda. Res, lepe razmere vladajo tudi na Koroškem. Škof ustanavlja tiskarne, tovarne in pokopališča, kjer je veliko za-sluziti, stare cerkve, zgodovinske spomenike pa prodaja kakor stare hlače.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo popoldne ob pol 3. uri se igra in poje ob izredno znižanih cenah zadnjikrat v sezoni velemelodiozna in zabavna komična opera »Alessandro Stradella« in sicer na čast zunanjim udeležencem ljubljanskega manifestacijskega shoda za slovensko vseučilišče. Ker se konča opera že ob 5/5, je možno zunanjim rojakom odpotovati z večernimi vlaki. — Zvečer se ponavlja narodna igra s petjem »Od stopnje do stopje«, v kateri gostuje gospa Irma Polakova. V koncertu v II. dejanju pojejo gđ. Noemi, gospa Gentilli in gospa Polakova. Vložko poje g. Lier.

— **Fran Kalister †.** Vdova umrlega rodoljuba gosp. Frana Kalistra je v spomin svojemu soprogu darovala raznim slovenskim društvom v Trstu 22.500 K kot nedotakljivo glavnico. Čast jej!

— **Obrtniki pozor!** Dne 8. decembra letos se vrši veliki obrtni sestanek obrtnikov v Ljubljani. Dnevni red bode: 1. Nova obrtna predloga. 2. Delo v prisilnih delavnicah in sploh po kaznilnicah. 3. Zadruga zveza. 4. Vseučilišče v Ljubljani. 5. Raznoterosti. — Vspored je jako važen, želeti je torej, da se gg. obrtniki iz cele Kranjske sestanka v obilnem številu udeležijo. Gg. obrtniki, žalost mora obiti vsacega zavednega obrtnika, ko vidi, kako zanemarjen je naš stan. Vsi sloji se probujajo in združujejo, kajti jasno je, da v združenju je moč. Veliki kapital, kateri preži na malo obrt, je izvrstno organiziran. Stopimo tudi mi manjši vkup, posnemajmo druge sloje in organizujmo se v krepko falango, da še pravočasno odbijemo vsak napad velikega kapitala. Čas je, da se vzdramimo! Na noge, obrtniki, pridite vsi, nihče naj ne izostane, shod mora biti velikanski, da s tem pokažemo, da še živimo in da nismo zadovoljni z novo obrtno predlogo. Na svidenje torej v Ljubljani na shodu v Mestnem domu, dne 8. decembra popoldne ob 2. uri. Pristop imajo samo obrtniki in pismeno od odbora povabljeni gostje. Odbor.

— **Društvo krajna skupina poštinih in brzojavnih služabnikov v Ljubljani** priredi 5. decembra t. l. v gostilni pri »Novem svetu« »Miklavžev večer«, h kateremu se uljudno vabijo vsi kolege, posebno pa njih prijatelji in znanci z obitelji. — Začetek ob 8. uri zvečer.

— **Zgradba železnice skozi Karavanke.** Z Gorenjskega se nam piše: Dasi že vlada prav pošten mraz, je pri gradbi tunela pri Jesenicah še vedno kaci 600 delavcev. Prihodnje leto jih bo pa kar mrgolelo, kajti čuje se, da jih pride 2000 semkaj. Stavbno vodstvo zgradi 40 poslopij za pisarne in delavce. Tudi dve bolnici bomo imeli, za navadne in nalezljive bolezni in prideta sem dva zdravnik in usmiljenke. Vrtalni stroji, s katerimi se bo delalo predor, se bodo gonili z električno silo, v kar se porabi Radovna, od katere se po drogu napelje 600 konjskih sil. Seveda se uvede tudi električna razsvetljava. Občini Bled in Gornje nista vporabi Radovne ugovarjali, čemur se je marsikdo čudil, kajti slavna soteska izgubi brez dvoma veliko. Kar se tiče sedanjih razmer na Jesenicah, se mora priznati, da se je vse zelo podražilo. Z ozirom na to draginjo, ki je zlasti pri živilih in stanovanjih jako občutna, bi bilo želeti, da se delavci boljše plačajo, ker je sedanja plača nezadostna. »Slovenec« in drugi klerikalni listi se v tem oziru, kakor tudi glede voznikov, zavzemajo z veliko gorečnostjo za domačine. To je v bistvu vse hvale vredno, ali način, kako se to dela, ni pravi. Kdor čita te liste spozna hitro, da nimajo namena ljudstvu res koristiti, ampak se ljudstvu le prikupiti, da bi reklo: lejte, kako se za nas zavzemajo. Klerikalni listi namreč zelo pretiravajo, prav ker jim je le za to, da bi se nerazsodni množici samo prikupili, s tem pa se dobri stvari le škoduje. Tudi mi želimo, da se

domačinom, kakor je pravično, ugodi, pri-
tožbe so v marsikaterem oziru resnične,
ali vse le ni tako, kakor pišejo klerikalni
listi. Naš poslanec bo že lep uspeh imel,
če doseže, da dotični žid, ki ima nekaj
voženj, ne dobi dovoljenja, napraviti si
še več vpreg. Že to bi bilo pomembno za
naše ljudi, več se pa tako ne da doseči.
Sploh bi želeli, da se tu, ko gre za ko-
rist ljudstva, ne išče razmer izkoristiti
za kako politično stranko, ker je to le
vsem skupaj na škodo.

— **Slovensko gledališče.** Si-
noči je gostovala gospa Polakova v
vlogi Jelice v igri »Od stopnje do
stopnje«. Gledališče je bilo seveda zo-
pet polno. Gospa Polakova je igrala, pela,
in plesala z vervo in ognjem, da je gle-
dališče vsak hip odmevalo od hrupnega
ploskanja. Pela je tudi troje novih, pi-
kantnih vložk ter žela najsplošnejše pri-
znanje. Njena naravna, pristna igra in
njena tipična govorica kažeta, da se je
gospa Polakova povzpela do prave, rea-
listične umetnice. Tudi njeno petje je za-
dobilno umetniško obliko ter nas je uprav
sinoči s svojim finim prednašanjem —
zlasti s tistimi pp v I. dejanju — uverila,
da se je kot pevka dvignila visoko nad
nivo nekdanje skromne subrete. Gospa
Polakova v svojem žanru na slovenskem
jugu pač nima nobene tekmovke. Gosp.
Lier je bil prav dober Anton, prebrisan
»strici«, poln navihanosti in agilnosti. S
svojim kupljem o ljubljanski univerzi je
žel burno priznanje. V koncertu v II. de-
janju smo čuli poleg gđc. Nedbalove
in gospe Polakove tudi gospe Gentilli,
ki se je izkazala dobro pevko italijanske
manire. Gospa Gentilli bo porabna tudi
v operi. Izmed drugih sodelujočih nam
je pohvaliti zopet gđc. Rückovo in g.
Deyla, dalje gospe Danilo in g.
Perdana. V III. dejanju pa se nam je
kolcalo po režiserju Inemannu. G. Tomáš
je storil svojo dolžnost hvalevredno.

P.
— **Odbor pevskega društva**
„Slaveo“ sklenil je v zadnji seji, da
priredi tradicionalno društveno maskarado,
kakor običajno, odkar prireja maskarade,
tudi v prihodnjem predpustu na malo
pustno nedeljo, dne 2. svečana
1902, in prosi tem potom, da p. n. dru-
štva to blagovoljno uvažujejo.

— **Občni zbor ljubljanske**
meščanske godbe. Ker zadnjič skli-
ceni občni zbor ni bil sklepčen, sklicuje
odbor novega in sicer na sredo, dne 4.
decembra ob 8. uri zvečer v restavracijo
hotela »Lloyd«. Ker je vstop dovoljen
tudi nečlanom, pričakuje odbor obilne
udeležbe. Pred zborovanjem in po istem
je godbeni koncert. Vstopnine ni.

— **Podkovska šola v Ljub-**
ljani. Na podkovski šoli c. kr. kmetijske
družbe v Ljubljani prične se z novim
letom nov šolski tečaj. Poleg podkovstva
se učenci podkovske šole uče tudi ogle-
dovanja živine in mesa. Ubožni prosilci,
ki se ne morejo šolati ob svojih troških,
zamorejo dobiti sto kron podpore pri
kmetijski družbi Šola bo trajala do konca
junija 1902.

— **Štrajk koprskih učiteljskih**
nikov. Naša notica o tem štrajku ni
»Edinosti« po volji, in ker ne more nič
druzega odgovoriti, pa slepomiši, da ni-
mamo smisla za narodne boje ob perife-
riji. Tako slepomišljenje moramo katego-
rično zavrniti. V tem slučaju se ni šlo za
narodno vprašanje, ampak za usodo dija-
kov, ki so se uprli šolski disciplini. V po-
lemiko se z »Edinostjo« radi te zadeve
ne bomo spuščali, ker se je sama izpame-
tovala in popolnoma reterirala, kakor kaže
njen poziv, naj se štrajkujoči dijaki takoj
in brezpogojno vrnejo v šolo.

— **Zanimiva razstava.** Pri-
hodnje leto se priredi v Petrogradu ve-
lezanimiva razstava, namreč prva mejna-
rodna razstava zgodovinskih in sodobnih
kostumov in kar je ž njimi v zvezi. Po-
kroviteljstvo razstave je prevzela velika
kneginja Ksenija Aleksandrovna. Razstava
bo prirejena v znamenitih dvorinah Tav-
ričevega dvorca. Določeno je, da se otvori
razstava 1. novembra 1902. l. in da bo
odprta do 1. aprila 1903. l. Organizacijo
razstave vodi poseben odbor, kateremu
stoji na čelu prva dvorna dama kneginja
M. S. Ščerbatov. Predsednik avstro-ogr-
skega odseka je ruski generalni konzul
na Dunaju, Aleksij Nikolajevič Kudrjavcev

(Dunaj III, Reissnerstrasse št. 47), kjer je
dobiti vsa pojasnila, kar jih kdo želi. Raz-
stava bo imela dva oddelka, zgodovinski
in sodobni, a pozvani so vsi slovenski
narodi, da se je udeležijo, tudi Slovenci,
na katere se v oklicu posebej apelira. Do-
zdeva se, da bi bila pač naša dolžnost,
se dostojno odzvati povabilu in se raz-
stave udeležiti. Zategadelj opozarjamo
poklicane kroge na to razstavo in upamo,
da bomo kmalu v položaju naznaniti, da
se je sestavil komite, ki poskrbi, da bodo
tudi Slovenci zastopani na tej razstavi.
Končno naj še omenimo, da je treba ude-
ležbo oglašiti do 1. maja 1902 ruskemu
generalnemu konzulu na Dunaju.

— **Zopet obsodba na smrt.**
Porotno sodišče v Mariboru je predvče-
rašnjim zopet izrekli smrtno obsodbo.
Tožena je bila 36letna omožena Marija
Vertič iz Podbrezja pri Mariboru, ker je
utopila svojega tri tedne starega otroka.
Mož obsojenke je v blaznici. Marija Vertič
ima dvoje zakonskih otrok, za katere pa
njej ni treba skrbeti. Meseca avgusta je
povila nezakonskega otroka in sicer v
hiši neke sorodnice. Ta je obsojenki pri-
govarjala, naj ostane z otrokom pri njej,
toda Marija Vertič je šila v Ptuj, da bi
šla tam v službo. Mikalo jo je lahko-
miselno življenje, kateremu je od nekdanj
udana. Res se je necega dne odpravila v
mesto. Na potu je otroku zavezala usta,
privezala nanj kamen in ga vrgla v vodo,
kjer je utonil.

— **Razpor mej Nemci v Ptuj.**
Urednik »Pettaufer Zeitung« in »Štajerca«
g. Kalchberg je prišel v navskrižje z žu-
panom Orngom in njegovimi pristaši ter
začne s 1. decembrom izdajati svoj pose-
ben list »Deutsches Wochenblatt« für
Untersteiermark.

— **Dvakrat padla iz drugega**
nadstropja. Pred časom je padla iz
drugega nadstropja v ulici Vacano v Go-
rici 4-letna hčerka nekega uslužbenca pri
Steinerju. Zgodilo se ji ni nič. V pone-
deljek pa je zopet padla na tla iz drugega
nadstropja in zopet tako srečno, da se ji
ni pripetilo nič posebnega. Ima pač po-
sebno srečo!

— **Stara mati — dojilka svo-**
jega vnuka. V »Naši Slogi« čitamo
o nastopnem nenavadnem slučaju: V neki
župniji na Koperščini se v nekislovenski
rodbini dogaja čisto, da mora stara mati
podojiti svojega malega vnučka. Mati
otroka mora čisto v Trst po svojih oprav-
kih, kamor prihajajo dan na dan ženske
z mlekom. Od tu se vračajo še le popol-
dne, včasih še le proti večeru. Ob nena-
vzočnosti matere otrokove prevzemlje
njena mati skrb za dete, a ta poslednja
ima tudi malo dete. Tako doji stara mati
istodobno sinčka in vnuka, kar je vsekako
redke slučaj, ker niste več posebno mladi
ni ena ni druga mati.

— **Porotne obravnave.** Pri-
hodnji ponedeljek prične se pri tukajšnjem
deželnem sodišču zadnje letošnje porotno
zasedanje. V razpravo pride dvanajst ka-
zenskih slučajev in sicer dne 2. decembra:
ključavničarska vajenca Josip Anžič in
August Jarc iz Ljubljane zaradi hudodel-
stva tatvine in šivilja Marija Hinter-
schweiger iz Ljubljane zaradi hudo-
delstva goljufije; dne 3. decembra: tovar-
niški delavec Henrik Soklič iz Grobelj
zaradi hudodelstva uboja in bajtarica
Jera Juvančič iz Podrečja zaradi hu-
dodelstva težke telesne poškodbe; dne
4. decembra: bivši užitinski paznik Jos.
Zajc iz Črnomlja zaradi hudodelstva po-
neverjenja; dne 5. decembra: strojarski
pomočnik Karol Kunst iz Tržiča zaradi
hudodelstva posilstva in tovarniški delavec
Peter Ahačič iz Kroke zaradi hudodel-
stva zažiga; dne 6. decembra: pastir Fran
Mahne iz Dolenjevsi zaradi hudodelstva
težke telesne poškodbe in urednika »Slo-
venca« gg. dr. Evgen Lampe in Ivan
Rakovec zaradi pregreška razžaljenja
časti.

— **Škofovi konji.** Danes okoli pol
12. ure so se na Poljanski cesti splašali
škofovi konji in dirjali s kočijo, v kateri
se je vozil sam knezoškof, po Poljanski
cesti. Na mitnici je skočil knezoškof iz
voza. Hlapec, ki ni mogel konj obdržati
in je skočil s kozla, se je nekoliko poško-
doval. Konja sta s kočijo dirjala naprej po
Hradeckega vasi in Dolenjski cesti, kjer
so ju ujeli in ustavili.

— **Električni voz je danes zjutraj**
na Karlovski cesti podrl na tla Heleno
Perko iz Kala, občina Primška vas in prišla
bi bila pod voz, da ni voznik Franc Plan-
kar voza takoj ustavil. Ženica je imela
glavo zavito v debelo ruto in ni slišala
zvonjenja ter je šla naravnost pred voz.
Poškodovana ni bila.

— **Tatvina.** Urarskemu pomočniku
Petru Gorniku je bilo včeraj zvečer iz
sobe ukradenega 70 kron denarja. Tudi
mu je tat odnesel daljnogled, vreden 34
kron, dve srebrni uri in dežnik. Poštnemu
slugi Ferdinandu Pircu, ki ravnotam sta-
nuje, pa je tat odnesel črevlje in dežnik.

— **Pobalinstvo.** Neznani zlikovec
je včeraj zvečer na Resljevi cesti vrgel
v okno hiše št. 15 kamen, kateri je pri-
letel v sobo in zadel natakaričo Terezijo
Žnideršičevo.

* **Trpinčenje vojakov.** Iz Bu-
dimpešte se poroča, da se je v Velikem
Varadinu razkrilo, na kako nečuten na-
čin se časih vojaštvo trpinči. Umrj je tam
neki honved-vojak z imenom Florian,
ker ga je četovodja s kopitom puške
udaril po glavi tako, da mu je prebil čre-
pinjo. Poročilo pravi: Preiskava je poka-
zala, da je ta način kaznovanja v tem
polku splošno v navadi. To je nezaslišano!
Več podčastnikov je sedaj zaprtih zaradi
tacega trpinčenja.

* **Misijonarji kot roparji.** Fran-
coski listi so ta teden prinesli senzacio-
nelno poročilo o roparstvih, ki so jih iz-
vršili katoliški misijonarji na Kitajskem.
Sklicevali so se pri tem na uradno po-
ročilo, ki ga je poslal general Voyrou
francoskemu ministru mornarice Lanes-
sanu. General Voyrou je poročal ministru,
da je 17. avgusta prišla dolga vrsta mi-
sijonarjev s škofom Favierom na čelu in
v spremstvu kacic 400 krščenih Kitajcev
in nekaj francoskih vojakov pred palačo
Princa Li v Pekinu in so to palačo po-
polnoma izropali. Naložili so suhega zlata
in srebra v vrednosti kacic 400.000 fran-
kov, vojaki pa so dobili za njih pomoč
pri tem roparstvu nakazila vsak na 2000
frankov, katero nagrado jim izplačajo
redovnice Sv. Vincenca de Pavla. Ko so
drugi vojaki to izvedeli, so posnemali
vzglede misijonarjev in začeli ropati, ko-
likor so mogli, čemur je general Voyrou
le z veliko težavo naredil konec. — Za-
radi tega poročila listov so nekateri po-
slanci dne 25. t. m. interpelirali in je vlada
v zbornici priznala, da je general Voyrou
res poslal tako poročilo. Ti čudni misijo-
narski poštenjaki se seveda na razne
načine opravičujejo, toda uradno poročilo
poštenega generala je gotovo bolj vero-
dostojno, kakor zavijanje razkrinkanih
roparskih ptic.

* **Preveč duhovit.** Urar Artur
Douillet je pred nekaj dnevi v Parizu šel
pozno ponoči domov in pel na ves glas.
Dva redarja sta prihitela in mu ukazala
mirovati. Ob enem sta zapazila, da ima
mož ves krvav zvežen pod pazduho, ter
sta ga vprašala, kaj da nese. »Glavo vaji-
nega tovariša« je odgovoril urar, odvezal
zveženj in pokazal redarjema — telečjo
glavo. Redarja sta ga seveda aretirala.
Prišedši pred komisarja se je Douillet za-
čel opravičevati, da se je zgodilo nespo-
razumljenje. »To so prazne besede«, je
rekel komisar. »Ne, gospod komisar«, je
ugovarjal aretovanec; »zgodilo se je res
nesporazumljenje; rekel sem redarjema,
da nesem glavo njunega tovariša, pa ni-
sem zapazil, da imata oslovski in ne te-
lečji glavi.« Za toliko »duhovitosti« so
moža odpeljali v zapor, kjer ga bodo te
muhe menda že minile.

* **Velikansko poverjenje.**
V največji banki v Liverpoolu na An-
gleškem so prišli te dni na sled velikani-
skemu poverjenju. Banka je bila tekom
nekaterih mesecev ogoljufana za več ka-
kor štiri milijone kron. Izvršil je ta po-
neverjenja bančni knjigovodja Gaudie s
pomočjo nekaterih prijateljev. Gaudie je
imel natančen vpogled v poslovanje nje-
gove banke in je seveda tudi vedel, kdo
ima pri banki kaj kredita in koliko ga
ima, saj je sam vodil dotično knjigo. Po
njegovih navodilih so potem njegovi so-
krivci ponarejali čke taci oseb, ki so
imeli pri banki kredit. Čke so potem od-
dajali v Londonu pri raznih drugih ban-
kah. Kadar so te poslale čke banki v
Liverpool, jih je ta plačala, a Gaudie ni

tega vpisal v knjige, nego je čke uničil.
Njegovo sleparjenje se je slučajno raz-
krilo. Gaudie je brez klobuka zbežal iz
banke. Doma je imel sicer vse pripravljeno,
da se za slučaj, ko bo treba bežati, mas-
kira, ali razkritje njegovih sleparij ga je
zmešalo tako, da je po prodajalnah ku-
poval oblačil, v katerih je pobegnil. Sodi
se, da se je usmrtil. Sploh se je policiji
posrečilo, vzeti le jednega samega sokrivca,
drugi je skočil v morje, tretji pa so iz-
ginili brez sledu, tako da se domneva,
da so se vsi usmrtili.

* **Državna loterija** je upravičena
staviti gotovino kakor dobitke. Srečkanje
se vrši dne že 12. decembra t. l. Kakor
nam kaže pogled v načrt srečk, je ta de-
narna loterija, ki je prirejena po cesarje-
vem naročilu, sedaj čisto izvanredno bo-
gata, ker obsega nič manj kakor 16404
znatnih denarnih dobitkov v skupnem
znesku blizo pol milijona, med temi glavni
dobitki v znesku 200.000 K, 20.000 K in
10.000 K. Dobitek 20.000 K je nanovo
vložilo c. kr. loterijsko ravnateljstvo v
srečkalni načrt na vsestransko izraženo
željo in s tem nudi sedanja državna lo-
terija, kakor tudi s pomnoženjem višjih
dobitkov, jako ugodne nade na dobitke.

Književnost.

— **Repertorium** za J. W. Frei-
herrn von Valvasors »Die Ehre
des Herzogthums Krain« (1689).
Ta repertorij, katerega je izdal profesor
Gratzy, dosednji urednik nemških publi-
kacij muzejskega društva, izšel je mesto
zadnjih treh običajnih mesečnih zvezkov.
Obsega imenik imen, krajev in stvari, ne
ločeno, ampak vse skupaj v alfabetičnem
redu. Uredovatelj upošteval je pri tem
samo ono, kar se nanaša na Kranjsko,
vse drugo je izpustil, ravno tako one po-
datke, katere je Valvasor dobil iz drugih
virov. Vendar pa je zaznamoval nekatere
kulturno historične opazke, ki se tičejo
tudi drugih dežel. V repertoriju porabil
je prof. Gratzy nemško abecedo; spre-
menil je povsod č v tsch, š v sch itd., iz-
govarjaje se, da neslovenskim čitateljem
olajša uporabo knjige. Tudi opazimo, da
je pristavljeno pri nemških krajevnih
imenih slovensko ime in pri slovenskih
imenih nemško, da se tuji navadijo obeh
terminov. Repertorij bo vsem jako dobro
došel, dosedaj moral je človek dostikrat
dolgo časa iskati, da je našel dotično
mesto, ker Valvasor ni napravil nobenega
pregleda ali imenika svojemu delu. Na
koncu repertorija dodal je Gr. še po zna-
nem Kaspretovem spisu kratek pregled
vseh knjig imenovanega Valvasorjevega
dela. Cel repertorij priča o veliki marlj-
ivosti ureditelja. To hvalo pa ne zasluži
toliko prof. Gr., kakor prof. Kaspret. Vsak
se mora čuditi, komur so razmere o po-
stanku tega repertorija malo znane, da
G. imena prof. Kasp. v predgovoru niti
omenil ni. Prof. Kaspret je sestavljal z
nekolikimi prijatelji dolgo časa gradivo za
jednak repertorij, katerega je odkupilo
muzejsko društvo od njega za drag denar.
Bil bi le navaden znak uljudnosti, ako bi
G. povedal občinstvu, da je Kaspret gra-
divo zbral in da je on to razvrstil in de-
loma popolnil. **K.**

— **„Planinski Vestnik“** št. 10.
ima to-le vsebino: Razor. Spisala dr. Karel
Chodounský ml. in prof. Anton Dvořák
Iz češčine poslovenil dr. VI. Foerster. —
Iz mojega nahrbtnika. Spisal I. M. (Dalje).
6. Na Ortl. — Izlet na Mrzlico (1119 m).
Spisal Fr. Orožen. — Društvene vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 30. novembra. V imenu
kluba čeških poslancev in gotovo tudi
češkega naroda želim najboljši uspeh
Vašemu podjetju za kulturni procvit
pobratimskega naroda slovenskega. Ob-
enem zagotavljam poslance sloven-
skega naroda, da jim bodo zastopniki
češkega naroda v vseh borbah za na-
rodno in kulturno enakopravnost stali
vedno zvesto in solidarno na strani.
Dr. Friderik Pacák, predsednik če-
škega kluba.

Radeče 30. novembra. Da bi se
našim sinovom kmalo odprla domača
univerza! Jutrašnjemu shodu želijo
najlepši vspeh
Napredne Radečanke.

Dunaj 30. novembra. Danes se je odpeljalo sedem jugoslovanskih poslancev v Prago k jutrišnjemu manifestacijskemu shodu za vseučilišče v Ljubljani. Napredni klub zastopa poslanec Gabršček. Vsi ti poslanci bodo gostje dr. Herolda.

Dunaj 30. novembra. Poročila nemških listov glede nujnega predloga zastran vseučilišča v Ljubljani so neosnovana. Nemci se ustavljajo zahtevi, da bi se predlog odkazal učnemu odseku; ako se Nemci ne udajo, se nujnost na noben način ne umakne in pride torej do razprave v zbornici.

Dunaj 30. novembra. Danes ob dveh popoldne se je sešel ministrski svet na običajno sejo. Čuje se, da bo vlada parlamentu zopet zagrozila z razpustom. V ponedeljek hoče namreč vlada predložiti trimesečni budgetni provizorij, in zagroziti, da razpusti zbornico, ako se provizorij ne odkaže brez razprave proračunskemu odseku. Poslanci so ogorčeni radi tega terorizma uradniškega ministrstva, ki z grožnjami utesnjuje zajamčene pravice zbornice.

Dunaj 30. novembra. V včerajšnjem kronskem svetu se je sklepalo o zvišanju števila rekrutov, ki se vsako leto uvrste v armado.

Praga 30. novembra. Jutri je vsakoletno glavno zborovanje češke akademije znanosti. Čuje se, da se pri ti priliki uprizori velika manifestacija za vseučilišče v Ljubljani.

Lvov 30. novembra. Po neki slovesnosti se je zbralo 200 vseučilišnikov pred nemškim konzulatom, kjer so hrupno demonstrirali. Policija jih je razgnala. Dve uri pozneje je 300 vseučilišnikov uprizorilo še večjo protiprusko demonstracijo.

London 30. novembra. Minister Ritchie je imel govor o južnoafriški vojni, v katerem je povedal, da bi Angleška rada začela mirovna pogajanja, če bi kak burski general to predlagal.

Bratje Sokoli!

Naše geslo za jutri 1. grudnia 1901 ob pol 11. uri dop. bodi **Vsi v „Mestni dom“!** Naša zahteva pa:

Slovensko vseučilišče!

Na zdar!

Dr. Iv. Tavčar, t. č. starosta, **Dr. Jos. Kušar,** t. č. podstarosta.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Nepoznana rodoljubkinja v Ljubljani zbirko mark v znesku 7 K 74 vin. — Živela!

Za Prešernov spomenik. Spoštovana rod-bina Ogorelec v Ljubljani 15 K mesto venca na krsto prijatelja Ferdo Krsnika. — Živela!

Za vseučiliško akcijo: Gospod Andrej Maurer v Zagorju ob Savi 18 K, darovali Zagorski narodnjaki o priliki odhodnice gosp. S. Rajnerja, urad. juž. žel. Živeli!

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica K 1.90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (2-19)

— **Opozorjamo** na današnji inserat urarske tovarne Ivana Konrada v Mostu (Brux) na Češkem ter priporočamo njene izdelke, kojih dobroto izpričujejo razne zlate in srebrne ko lajne kakor tudi podeljenje ces. orla. Tvrda je v tu-in inozemstvu na dobrem glasu ter razpošilja samo pristne puncirane zlate in srebrne ure, za katerih pristnost pisмено jamči, kakor tudi za dober tek ure. Na zahtevanje se dološje ilustriran cenik.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. novembra: Franja Vidic, delavka 51 let, Hrenove ulice št. 8, pljučnica. — Ana Tominc, brzojavkinja, 43 let, sv. Petra cesta št. 27, otrpnenje srca. — Alojzij Zupančič, uradnikov sin, 4½ mes., Karlovska cesta št. 15, vnetje sap-nih vej.

Dne 29. novembra: Marijana Slanc, urad-nega služe žena, 37 let, Cesarjeva Jožefa trg št. 1, vnetje trebušne mrene.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 83. Dr. pr. 1142.

V nedeljo, 1. decembra 1901.

Popoldanska ljudska predstava ob znižanih cenah.

Znižane cene. **Začetek ob 1/3. uri.**

Na čast udeležencem meščanskega shoda za vseučilišče v Ljubljani.

Alessandro Stradella.

Romantična opera v 3 dejanjih. Spisal W. Friedrich, nglasbil J. pl. Flotow. Kapelnik Bogumil Tomáš. Režiser Josip Noll.

Štev. 34. Dr. pr. 1143.

Začetek ob 1/3. uri.

Gostuje gospa Irma Polakova iz Zagreba.

Od stopnje do stopnje.

Ljudska igra s petjem v štirih dejanjih in šestih slikah. Poleg češke prireditve J. J. Stankovskega. Kapelnik B. Tomáš. Režiser Anton Verovšek.

Slavjuja se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/3. uri. — Kase ob 10. uri. Pri predstavi sedeljuje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bude v torek, 3. decembra. Gluma. „Kontrolor spalnih vagonov“.

Meteorološko poročilo.

Vlaka nad morjem 808.9 m. Srednji srčni tlak 735.0 mm.

Nov.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura v °C.	Vetrovi	Nebo	Mojtna v 24 urah
29	9. zvečer	738.7	-1.1 sl. zahod	jasno		
30	7. zjutraj	738.3	-7.2 sl. sever	megla		
	2. popol.	737.8	0.4 sr. jzhod	jasno		

Srednja včerajšnja temperatura -2.8°, nor-male: 0.7°.

Dunajska borza

dne 30. novembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.90
Skupni državni dolg v srebru	98.85
Avstrijska zlata renta	118.90
Avstrijska kronska renta 4%	96.60
Pruska zlata renta 4%	118.55
Pruska kronska renta 4%	93.75
Avstro-ogrsko bančne delnice	1605
Kreditne delnice	643.50
London viza	239.30
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.15
30 mark	23.44
50 frankov	19.06
Italijanski bankovci	93.00
3 kr. cekini	11.31

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti do jedi, zgago itd. dalje

katar v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri katerih se

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
alkalična kislina

po izrekih medicinskih avtoritet rabi z obohi-tim uspehom. (25-5)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Potrjim srcem javljam v svojem in svoje hčerke imenu vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je moja ljubljena soproga, gospa

Ana Karba roj. Janžar

danes zjutraj ob 1/2. uri po mučni bo-lezni izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb bude v nedeljo 1. decembra t. l. na št. Peterskem pokopališču.

V Gradcu, dne 28. nov. 1901.

(2633) **Rihard Karba,** sopro.

Pretužnim srcem naznanjava sorod-nikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsemogočni poklical k Sebi iskreno ljubljeno in nepozabljeno soprogo, oziroma mater, gospo

Marjeto Slanc

danes 29. novembra 1901 ob 1/1. uri popoldne, previdena s sv. zakramenti v starosti 38 let, v boljše življenje.

Pogreb drage ranje pojde v nedeljo 1. decembra 1901 iz mrtvašnice pri sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Prerano umrlo priporočamo v po-božno molitev in blag spomin. (2639)

V Ljubljani, dne 30. nov. 1901.

Jože Slanc, **Ladislav,** c. kr. uradni sluga. sin.

Epilepsija. (771-39)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih boleših, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštaine prosto v **Schwann-Apotheke, Frankfurt a./M.**

Ces. kr. avstrijsko državno železnica.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiš. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osonni vlak v Trbiš, Pon-tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Ma-rijine vore, Heb, Franzove vore, Karlove vore, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiš, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda. — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiša. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak v Du-naj via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzens-festa, Solnograda, Lince, Steyra, Ansee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiša. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzma, Prage, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mo-horja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja. Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pon-tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Du-naja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10 uri 15 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 5. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1393)

(1912-26)

Veliki krah!

New-York in London nista priznalašala niti evropski celini ter je bila velika to-varna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čaše za podklade;
- 2 kom. elektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameri-čansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, ka-teremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno garnituro**, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (2116-44)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znezek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za nje 10 kr. Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvideček iz pohvalnih pisem. Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zado-voljen. Tomaž Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno. St. Pavel pri Prebrodu.

Dr. Kamilo Böh, okrožni in tovarniški zdravnik.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljub-nim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa **domače zavarovalne družbe prve vrste**. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (766-34)

Več dacarjev

vzprejme

zadruga užitninskega odkupa v Radovljici.

Ponudbe do 15. decembra t. l. na gorenjo zadrugo. (2640-1)

Kopelnica v hotelu „pri slonu“

se otvori zopet 1. decembra.

Da se ustreže željam p. n. občinstva, bo parna kopel vsak dan od 8. zjutraj do 5. popold., izvzemši v torek in petek, gospodom na razpo-lago. Za gospode od 8. ure zjutraj do 1. ure po-poldne, za dame od 1. ure do 5. ure popoldne. — Kopeli v banjah vsak dan od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer. (2636)

Nihče

naj ne zamudi oglasiti se za prevzete agenture neke najstarejše menjalnice za prodajo postavno dovoljenih državnih in posojilnih srečk proti plačilu na obroke. **Najvišja provizija, pred-plačilo**, ozir. stalna plača. Ponudbe pod „V. Z. 8497“ na Haasenstein & Vogler, Dunaj. (2634-1)

Mlad trgovski pomočnik

dobro izvežban v špecerijski in železninski stroki želi svoje dosedanje mesto pre-meniti v kakem mestu ali v večjem kraju na deželi.

Ponudbe pod: „A. G. H. 20“ na upravnishvto „Slov. Naroda“. (2606-3)

Drsalke

v veliki izbiri priporoča

Andr. Druškoviča nasled.

Valentin Golob

trgovina z železnino

Mestni trg št. 10.

Zarjavele drsalke sprejema v svetlo ponikljanje. (2638-1)

Priznana naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010-23)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Jos. Leuz

trgovina z deželnimi pridelki na debelo.

Reseljeva cesta št. 1.

Kupujem po najvišjih cenah

suhe jedilne gobe, sejalni že-lod, posušen želod, divji ko-stanj, dobro seno za konje, češmin in sveže smrekove storže. (2514-3)

Mejnarodna panorama.

V poslopju meščanske bolnice.

Vstop s sadnega trga. Pogačarjev trg.

Umetniška razstava I. vrste.

Najcenejše potovanje po celem svetu.

Ta teden od 1. decembra do 7. decembra t. l.

Udobno potovanje po interesantni

Moskvi.

Velesanimivo.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 9. ure zjutraj do 9. ure zvečer. (2624)

Vstopnina za odrasle 40 h, za otroke, dijake in vojake do narednika 20 h.

Uradno dovoljena. (2628)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
Išče nujno:
samostalne gospodinjice (kuharice) za takoj nastopiti, boljše hišine za zunan 10-12 gl. plače, prodajalke četudi začetnice na deželo, kletarja ali natakarja nekaj kavcije, točenje pijače na račun itd. itd. Natančneje v pisarni.

Koroški rimski vrelec
najfinejša planinska kislava voda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. (573-49)
Zastopstvo za Kranjsko in Primorsko:
Fran Rojnik
Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

Pri žlezah, škrofelnih, angleški boleznih, kožnih izpuščajih, protinu, revmatizmu, pri boleznih v vratu in na pljučih, starem kašlju, za slabotne malokrvne otroke priporočam svoj povsod znani in priljubljeni in od zdravnikov veliko priporočani (2106-6)

Lahusen-ov jedoželezni jetrni tran
(salo iz kitovih jeter).

Ta jako dobri in vspešno vplivajoči jetrni tran pre-sega po svoji zdravilni moči vse slične izdelke in novejša zdravila. Okus jako fin in mil, zato ga jemljejo radi veliki in mali brez gabenja ter ga lahko prenašajo. Zadnje leto se je porabilo kakih 80.000 steklenic, kar najbolje izpričuje njegovo dobroto in priljubljenost. Mnogo priznanj in zahval. Cena 3 in 6 K, zadnja količina se priporoča za daljšo uporabo. Ozira naj se pri nakupu na trdiko tovarnarja apotekarja Lahusen-a v Bremah. V Ljubljani se dobiva v lekarni pri „Mariji pomagal, na Resljevi cesti št. 1, pri „Orlovi le-karni“, na Jurčičevem trgu št. 2, v lekarni pri „Angelju“, Dunajska cesta št. 4, lekarna pri „zla-tem jelenu“, na Marijinem trgu in lekarna pri „Jednorogu“ na Mestnem trgu.

Ane Šinkovic-Sossove dediči
v Ljubljani
si usojajo slavnemu občinstvu uljudno naznanjati, da **obdržijo**
trgovino na Mestnem trgu
ter priporočajo bogato zalogo tkanin in pletenin, perila, baržuna, pliša, svilenin, baržunastih in flanelastih bluz, najboljših modercev (chenille), rut in robcev, čipk, pasov in trakov in sploh vseh stvari najrazličnejše vrste, ki spadajo v to stroko. (2570-2)

R. Ditmar
e. in kr. dvorni dobavitelj
DUNAJ
Največja izbira
predmetov za razsvetljavo
za
petrolejno, plinovo
in
električno luč.
Petrolejske peči. (2149-7)

Ustanov-
ljeno
Brata Eberl
leta 1842.
Ljubljana, Franciskanske ulice 4.
Pleskarska mojstra e. kr. drž. in e. kr. priv. južne železnice.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga
vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolinaje itd.
Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v na-jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Zastopniki
ki iščejo resnega, stalnega posla, bo ena-žoval snamenit bančni zavod na prodajanje državnih papirjev v avstro-ogrski državi po-stavno dovoljenih, kakor tudi srečk za visoko provizijo in mesečno plačo. — Ponudbe na **J. Retter, Budimpešta, Leopoldring 6.**

Najboljša uporaba mleka!
Kar največ in najfinejšega surovega masla!
Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.
500 prvih priznanj;
v Parizu 1900 „Grand-Prix“.
1/4 milijona taci strojev v rabi!
Upravljajo se pasterizirske naprave za transport mleka.
Se lahko prenaša na planino.
Vsi drugi stroji za mlekarstvo.
Popolne oprave za dobivanje si-rotke na roko in parno moč.
Načrti proračuni.
Akcijska družba
Alfa-Separator
Dunaj, XVI. Ganglbauergasse 29.
Ceniki, poučne brošure brezplačno.

Lepo predivo
kakor tudi
vse druge deželne pridelke
ter
vsako množino suhih gob
kupuje najdražje
Anton Kolenc
trgovec v Celji na Stajerskem.
Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in kakovost. (2182-16)

Dr. Friderika Lengiel - a Brezov balzam.
Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izu-mitelja pripravi kemič-nim potem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.
Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne-znatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.
Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečico, zajedce in druge ne-snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred glid. 1-50. (112-22)
Dr. Friderika Lengiel - a BENZOE-MILO
Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Plüss-Stauffer-jev klej
v tebeletih in steklenicah
večkrat odlikovan s zlatimi in srebrnimi svetinjami, s katerim se lahko slepijo zlom-ljene stvari, ima na prodaj **Fran Kollmann** v Ljubljani. (511-20)
Posestvo
na Koroškem se takoj proda radi rodbinskih razmer. — Potrebna glavnic 70.000 kron. 2597-2
Letni čisti dohodek 8-10.000 K.
Vpraša se Celovec, poste re-stante pod „Glücklich 1000“.

Čitaj in strmi!
30 komadov samo 1 glid. 95 kr.
Ker se je ustavilo delo v eni največjih to-varn za ure v Švici, koje edini zastopnik sem bil jaz, bilo mi je zaukazano, da naj razprodam vso zalogo njenih finih ur za vsakešno ceno. Zato vsakdo, ki si naroči tako uro, dobi 1 dobro idočo regulirano uro z garancijo in verižico; 1 prekrasen smodkin nastavek; 1 elegantna kava-lirska kravata za gospode; 1 prstan s ponareje-nim draguljem; 1 naprsna bucika s ponarejenim žlahtnim kamnom; 2 mehanična manšetna gumba; 10 komadov finega angleškega pisalnega papirja; 10 komadov finih angleških kuvertov; 1 etui za smodke, ter 1 poraben predmet.
Ker je vse takorekoč na pol darovano, upam, da si s tem pridobim nebroj kupcev. Pov-rnem vsakemu takoj denar, če ne bo šla ura prav, in vsakdo bo priznal, da je to nekako darilo.
Samozalozba in razpošiljatev proti pošt-nemu povzetju, eventualno tudi, če se denar na-prej pošlje samo pri (2614)
dunajskem eksportu ur
J. Lifczyc
Dunaj II., Untere Augartenstrasse šte. 16. C.

Živiljska zavarovalnica v Gotha.
Stanje zavarovanj dne 1. septembra 1901:
801 1/2 milijonov mark.
Bančni fondi 1. septembra 1901; 263 1/2 „
Dividenda v letu 1901: 29 do 128 % letne normalne premije, po starosti zavarovanja.
K pristopu vabi
Ed. Mahr.
(422-11)

Velika zaloga (101-81)
Styria-, franco-skih Peugeot-, Austria-koles.
Pneumatik
pristnih Jos. Reit-hoffer sinov
katere nudim po isti ceni, kakor tovarna.
Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).
Najboljši šivalni stroji.
Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem
Fr. Čuden,
urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Prej **Alojzij Erjavec** J. Zor
črečljarski mojster v Ljubljani, Črevljarske ulice 3.
Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani e. kr. tehnolo-gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občin-stvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvalo, ter razne potrebščine za to obrt. 50
Mere so shranjene. — Finanji naročniki naj se pridno vsrce.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporoča
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg šte. 17. 50
Skadišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
na Glincah št. 92
filijalka: Šelenburgove ulice št. 1
priporoča svojo veliko zalogo strgarskih del lastnega izdelka.
Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsako-vrstna popravila v jantaru, morski peni, kosti, rogu, lesu itd. 50

Za
!Miklavža!
priporoča
pekarija in slaščičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21
najfinejše, sveže in zdrave 50
pekarsko in nasladno pecivo.

Lepo posestvo

ki se dobro rentuje, na Spod. Štajerskem 2 uri od Maribora, 120 oral njiv in travnikov, na ravnem ležeče, arondirano, v dobrem stanu, se zaradi bolehnosti pod zelo ugodnimi pogoji proda.

Pismena vprašanja je pošiljati na: ravnost na lastnika: (2619-1)

A. Gorgias

Gut Schneeweiss bei Pettau.

farm. marka: Sidero.

LINIMENT CAPS. COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h. K 1.40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih na našo varstveno znamko „sidero“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (622-1)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Glasovir

Kutscherovega sestava, kratek, dobro ohranjen, se proda po ceni.

Vpraša se v zdravilski hiši v Toplicah na Kranjskem. (2610-2)

Tovarna pečij
in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki Stradon št. 9

priloga vsem zidarim mojestrom in stavbenikom svojo veliko zalogo najmodernejših prstenih pečij

in najtrpežnejših štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih i. t. d. po najnižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt- nine prosto. (25)

100 do 300 goldinarjev na mesec lahko zaslužijo osebe vosega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizika s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudba na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 6, Budapest. (2394-5)

GRAND PRIX
PARIS
1900

**CHOCOLAT
SUCHARD
CACAO**

LE GOUTER
C'EST
L'ADOPTER

Trgovski pomočnik

soliden in dobro izvežban špecerijst se vsprejme s 15. decembrom t. l. v večji trgovini z mešanim blagom.

Ponudbe pod: „L. & D.“ poste restante, Postojna. (2569-4)

Seno

in sladko otavo, več 100 met. centov. kakor tudi več 1000 sadnih dreves

proda (2625-1)

T. Grah, Ponikva ob juž. žel. (Štajersko.)

**Holandsko-ameriška proga
Rotterdam-New-York.**

Prilohadne odplutbe:

5. dec. Amsterdam 9-00 dopoldne.
12. dec. Statendam 2-00 popoldne.
19. dec. Rijndam 6-30 dopoldne.
26. dec. Potsdam 1-30 popoldne.

Parniki na 2 vijaka 12.500 ton.
Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (2211-8)

Cene v prvi kajiti od 264 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 228 K nišča
III. razred 197 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomstu in Trstu.

NAJNOVEJŠE

Primerno

za Miklavža, božična in novoletna darila!

Šolske potrebščine, papirne izdelke in tiskovine, kakor: razglednice, papir za dopisovanje, knjige s slikami, spise za mladino, albume za razglednice, poezije in poštne znamke, molitvenike in zapisnike, kopirne in poslovne knjige, koledarje in podložke, dalje vizitnice in pismene glave, kuverte, račune, etikete, poročna naznanila itd. itd.

izgotavlja urno in ceno (2617-1)

akcidenčna tiskarna in trgovina s papirjem

Karol Till

v Ljubljani, na Kongresnem trgu.

K sezoni

K sezoni

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zasloni.

ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zasloni.

prilogačam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici, in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu priporočajo najbolje.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (1596-19)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Zaupno brzojavno poročilo!

Presenetljiv dogodek: P. n. slavnemu občinstvu v mestu in na deželi se naznanja, da se vsled dogovora od 30. oktobra 1901 od 1. novembra t. l. naprej pri

Ivan Miklaue-u v Ljubljani

samo na Starem trgu šte. 13, „Pri zvezdi“

popolnoma prodaja: konfekcijsko, manufakturno, pleteno in perilno blago; potem očeje, ogrinjake, berolinske rute vsake vrste. Mnogobrojna izber: zimskih ženskih površnih jopic in bluz, in še velika izber zimskega in letnega blaga, katero ni vse tu navedeno in kar se sploh še v prodajalni nahaja, po neizmerno nizki ceni. Ker take ugodne prilike za nakup blaga dosedaj še nikdar ni bilo, se slavno p. n. občinstvo uljudno vabi, da se nemudoma potruži poslužiti se te najugodnejše prilike, katera se ravno sedaj nudi.

Zagotavljam p. n. občinstvu, da se pri meni dobro in trpežno blago mnogo ceneje prodaja, kakor v vsaki drugi razprodaji. Dokaz temu je na vsakem komadu v izlozbi na listkih razviden.

Za mnogobrojen obisk in naklonjenost še za nadalje prosi

Ivan Miklaue

samo na Starem trgu šte. 13, „Pri zvezdi“. (2575-2)

Fotografične razglednice in albumi ter pisarniške potrebščine.

Raznovrsten nakit in svečice za božična drevesca i. t. d. i. t. d.

Prikladna darila

za Miklavža in Božične praznike

prilogačam najbolje

trgovina z galanterijskim blagom in igračami

F. M. SCHMITT

Pred škofijo št. 2

svojo največjo zalogo, ki je stalno razstavljena v I. nadstropju. (2586-2)

Pristne šentpeterburške in ameri-
čanske galoše.

Potrebščine za shranjevanje denarja, svatle in kadilskih rečij.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, koreline itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posiljalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografične aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinišega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopei. 49

Oblastv. konces. oddaja strupov. Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno i. t. d. Vnanja naročila izvršuje se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3

Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatnino in srebrnino Ljubljana, Stari trg št. 28

prilogačam svojo veliko zalogo raznovrstnih švicarskih žepnih in stenskih ur.

Nikelnasta remontoar ura... od gld. 1.90.
Srebrna cilind. remontoar ura... 4.—
Trgovina vseh optičnih predmetov: očal, barometrov, termometrov, daljnogledov. Popravila se izvršujejo natančno in s jamstvom.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

prilogačam svojo veliko zalogo

gotovih obiek za gospode in

dečke, 49

jopic in plaščev za gospe,

nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovijo.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši fačone priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Trgovski pomočnik

izurjen prodajalec želi službo nastopiti v špeceriji ali manufakturni trgovini v mestu.

Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo
sodržujoča mineralna voda

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, mal-ariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto. Zaloge v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gl. 95 kr.

Krasna ura s jako lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dve letna garancija. Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi podobami. 1 jako fina kravatna igla s simili briljantom, 1 krasen kolijé iz orient-biserov, patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati mošnjček, jako elegantni nastavek za smotke, 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in strajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 1 gl. 95 kr. razpošiljalnica.

S. Kohane, Krakovo,

poštno predao 72,

(2562-2) Ako ne ugaja, se denar vrne.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodov. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115-21)

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Trgovski pomočnik

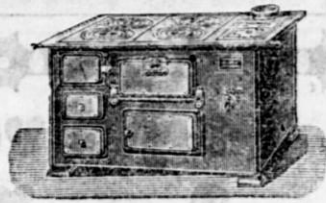
dobro izurjen v železnini in špeceriji se
tako sprejme pri tvrdki: (2613-2)

Frid. Homann v Radovljici.

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ognjišč

Wels, Gornje Avstrijsko.

Prenosilna štedilna ognjišča v navadni opremljeni, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z majolično opazbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije, gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa, se naravnost pošilja. (923-31)

Slavno občinstvo se uljudno opozarja na

ново trgovino

katera se bode otvorila dne 1. decembra t. l. pod tvrdko

M. Žargi

na Sv. Petra cesti šte. 4
v Ljubljani

kjer bode v zalogi in na prodaj raznovrstno žensko in moško perilo, pletenine, kravate, nogavice, rokavice itd. po izredno

nizki cenl. (2635)

Rokavice

iz tkanine,
glacé in pralnega usnja
dobre vrste

(kakor tudi (2626-1)

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo
Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala samo (24-48)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se C. kr. priv. povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloge: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Oznanilo trgovine!

Usojam si cenjenemu občinstvu kakor tudi slavni garnizoni uljudno naznaniti, da sem prevzela edino na svoj račun po 62 let od gospoda **Nikolaja Hoffmanna** v tukajšnjem mestu, **Mestni trg št. 12** oskrbovano

nožarnico in orožarnico

kojo sem 22 let vodila in si pridobila temeljito znanost in bom tisto vodila pod imenom prejšnje tvrdke **N. Hoffmanna** nespremenjeno dalje. Zahvaljujoč se p. n. kupcem in odjemalcem za njih v obilni meri izkazano zupanje prejšnjemu lastniku obrti, prosim, da tisto tudi meni izkažejo. Prizadevala si bom, vsem naročilom z mesta in z dežele s točno postrežbo, z najskrbnejšo izbranim blagom in z nizko ceno vstreči, ter se priporočam k obilnemu obisku. (2632-1)

Ljubljana, dne 30. novembra 1901.

Marija Kalan.

PARIŠKA RAZSTAVA 1900: „GRAND PRIX“.

Najvišje odlikovanje!

Na 7 prejšnjih razstavah odlikovano s prvimi darili.

Le pristno s na podplatu.

Šentpeterburške

galošes
čevlji za sneg, Storm Slippers

Vsak dan se izdelava
v tovarni

40.000 parov!

Samojedini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**

V Ljubljani se dobivajo pri znanih tvrdkah: **J. S. Benedikt, Ernest Jeuniker, Henrik Kenda, Ivan Kordik, Anton Leutgeb, Karl Recknagel, Albert Schäffer, F. M. Schmitt, Fran Szantner** itd. (2608-2)

Založena 1847. Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:

Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji:

Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Cudezna svetiika.

Wunderlampe.

A. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta
št. 13.

Velika zaloga

steklenine,
porcelana,
svetilk,
zrcal,
šip itd. itd.

po najnižjih cenah. 48

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2

— priporoča: —

Povsod znane „Dunajske želodčne kapljice“, 1 stekl. 20 h, 6 stekl. 1 K. Baby-puder, priljubljen in jako cenen trosilni prašek za otroke, 1 majhna škatljica 30 h, 1 večja škatljica 50 h.

Menthol-prašek za zobe, jako dober in neškodljiv, v plehastih škatljicah à 60 h. K temu Menthol zobna in ustna voda (tudi zoper zobobol), uničuje slab duh po kadenju in jedilih. 1 v. stekl. 1 K.

Tudi se v lekarničnem laboratoriju izdelujejo **zanesljivo močna, čista kenična**

sodovica in pokalice.

S cenami lahko konkuriram z vsako tvrdko.

Lastnik: 48

Mr. Ph. Mardetschlaeger, lekarnar in kemik.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih

klobukov in čepic

perila, kravat itd. 48

po najnižjih cenah.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Blekle in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno. 48

Vnansa naročila se točno izvršé.

Kdor kupuje

sukneno blago

ogleda naj si novo urejeno sukleno skladišče tvrdke

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5

kjer se lahko prepriča o

cenah brez primere.

Glavno skladišče

Loškega ševiot (sukna)

katero blago je znano dobro in se prodaja po tovarniških cenah.

Sukneni ostanki 48

različnih vrst za polovico cene.

Vzorci pošilja na zahtevanje poštne prosto.

Singerjevi šivalni stroji

Pariz 1900:

„Grand Prix“.

Naši rodbinski stroji kažejo najpopolnejše, kar je izgotovila dozdaj tehnika šivalnih strojev za rodbinsko rabo in domačo industrijo. Naši stroji so nedosežni, kar se tiče šivalne urnosti in trpežnosti, za izdelovalne namene, kakor tudi kar se tiče vsestranosti in dobrote v izvrševanju. Specijalni stroji za različne namene in za vsako obrtniško stroko. Brezplačni poučni tečaj v modernem umetnem vezanju.

Singer Co. delniško društvo za šivalne stroje
Sv. Petra cesta št. 6. (2621)

→ Največjo izbero ←

v kožuhovalni

po jako nizki ceni

priporoča

(2627-1)

f. Persché

Pred škofijo 22.

Pred škofijo 22.

Mizarska zadruga

v Gorici (Solkan)

na Primorskem

naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

(1269-13)

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici

na Primorskem.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanje trgovino pohištva trdke Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia šte. 1, katero bomo vodili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

== Cene zmerno. ==

Delo je lično ter dobro osušeno.

Karol Holinský

stavbenik in arhitekt

naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril

v Gradišči hiš. šte. 13

svoje novo

tehnično pisarno.

Priporoča se s tem p. n. občinstvu

za izdelovanje načrtov in detajlov šol, cerkv, hiš, vil in drugih poslopij; za napravo podrobnih proračunov in kolavdacij. — Prevzemlje tudi stavbe v lastni režiji ali le njih nadzorstvo.

(2585-3)

Za natančno, precizno in ceno delo se garantuje.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremičljivih havelokov po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angliško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter prestrbuje vse zraven spadojče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelovanje talarjev in baretov.

49

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

== urar ==

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Rudolf Kirbisch-eva slaščičarna

Ljubljana, Kongresni trg št. 8

priporoča

(2623-1)

za Miklavžovo

svojo največjo, bogato založeno skladišče krampusov, Miklavžev, šaljivih predmetov (attrappov), bonbonov, košičkov in zavitkov, napolnjenih z najfinejšimi bonboni.

Naročila vsake vrste se izvrše kar najskrbneje.

Najizvrstnejši, priznani najboljši

jekleni plugi na 1, 2, 3, in 4

brane za travnike in za mah,

kročasti ali gladki jekleni poljski valji,

sejalni stroji „Agricola“,

sečni stroji

za travo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, obračala za seno,

Patentovani sušilni pristiroji

za sadje, zelenjavo itd.

Stiskalnice za grozdje in sadje

kakor tudi za druge namene.

Mlini za sadje in grozdje.

Stroji za mečkanje grozdja

(Traubenrebelmaschinen).

Samodelavne

patentovane trne brizgalnice za uničevanje

grintovca in krvnih uši

„SYMPHONIA“.

Ph. Mayfarth & Co.

c. in kr. izključno pat. tovarna gospodarskih strojev, železolivnic,

parnih fužin.

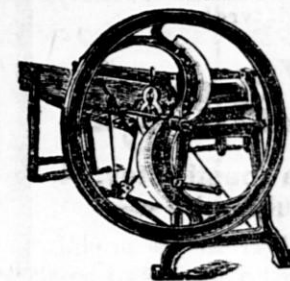
(2282-5)

Ustanovljeno 1872.

Dunaj II/1 Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Nagrajena več kakor s 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah. Natančne kataloge in nebrojna priznalna pisma gratis. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

za ročno gonitev, stoječe ali prevzorne.

Mlatilnice s patentovanim vrtilnim krožnim mazilnikom,

z lahkim hodom, prihrani se kakih 40% moči.

Mlini za debelo moko. Rezalnice za repo.

== vitli (gepli) ==

za vprego 1-6 vprežnih, živalij,

kakor tudi vse druge gospodarske stroje izdelujejo in dobavljajo v najnovejši konstrukciji

Stanje hranilnih vlog:

15 milijonov kron.

Rezervni zaklad

nad 300.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

(1856-14)

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.

Sušenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s sušenim, platnenim in manufakturnim blagom

Hugo Ihl

xxx v Ljubljani xxx

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno.

49

Pod Trančo št. 2.

48 Veliko zalogo

klobukov

priloga
J. Soklič.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na lageru.

Vsakekdanja naročila izvršujejo se točno in
po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in
saznamenujejo. Pri sunanjih naročilnih bla-
govoli naj se vzorec vposlati.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in
kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozko ulico št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča
dela.

Postrežba točna. — Cene niske.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice št. 16
(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne
sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja stare vinske posode.

Dragotin Košak

* zlatar *

48 Ljubljana, Prešernove ulice št. 5,
Velika zaloga

razne zlatnine
in prstanov.

Popravila in vsa v mojo
stroko spadajoča dela se ceno in točno izvrš.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

48 Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam
svoje izvrstne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo v
njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

48 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priloga svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, s kolto
medjo ali maslingom montiranih za obklade s
pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in
po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrš.

Žrebanje dne 12. decembra 1901.

Glavni dobiček.

Srečke drž. dobrodelne loterije à 4 K K 200.000 — 16.404 drugih de-
narnih dobitkov

Žrebanje dne 2. januarja 1902.

Ljubljanske srečke K 50.000 —

Srečke avstrijskega rudečega križa „ 70.000 —

Žrebanje dne 3. januarja 1902.

Josziv-srečke K 30.000 —

(2629) priloga

„Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Žaga se odda v najem.

Enostavna žaga kranjskega verskega zavoda v **Stari fužini** (Gorenjsko) se
odda za dobo od 1. sušca 1902 do konca svečana 1905 zopet v najem.

Reflektanti na tisto žago naj oddajo svoje pisane ponudbe pri podpisnem oskrb-
ništvu, kjer tudi leže na vpogled pogodbeni pogoji, do najdalje petka, 20. dec. t. l.
12. ure pred poldnevom. (2631—1)

C. kr. gozdno in domensko oskrbništvo.

Radovljica, dne 29. novembra 1901.

**Največja in najstarejša zaloga
glasovirjev.**

Usojam si cenjenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici naj-
uljudneje naznaniti, da sem bil radi nakupa glasovirjev in pijanin osebno
na Dunaju pri najzanesljivejših tvrdkah; **blago je došlo.**

Priporočam svojo veliko izbero glasovirjev k nakupu in izposo-
jilu. Dalje se priporočam kar najbolj kakor izveden strokovnjak k ubi-
ranju in k popraviljanju glasovirjev.

S spoštovanjem (1954—13)

Ferd. Dragatin

ubiralec glasovirjev, zapriseženi cenitelj c. kr. okrajne sodnje v Ljubljani.

Postajališče cestne železnice. **Florijanske ulice 50.** Postajališče cestne železnice.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od
8.—12. ure dopoldne. (2693—48)

Poštnega hranilnišnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Zaradi prodaje trgovine uradno dovoljena

popolna razprodaja

pri

N. F. Minibek

Marijin trg št. 1 nasproti frančiškanske cerkve.

Od danes do **25. decembra t. l.** prodajalo se bode vse

manufakturno blago

po tovarniških cenah.

Med drugim posebno lepo **odbrana zaloga sukna za gospode**, velika izbira
robe za **obleke za gospe, barhanta, prtenine, platna za postelje, razno**
platno izvrstne kakovosti, velika izbira **echarpes, srajc, ovratnikov in**
zavratnikov.

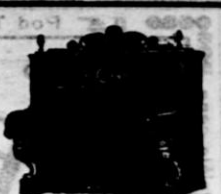
(2466—3)

Nihče ne zamudi te tako ugodne prilike za ceni nakup blaga.

Alojzij Kraemer
Prodaja in razposojevalnica glasovirjev in harmonijev.
Sv. Petra cesta 6. Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja zaloga glasbenega orodja.
Zastop dvrne trdke bratov Stingi na Dunaju.
Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično društvo“
v Ljubljani.
Latna delavnica za popraviljanje.

Išče se mladenič.

Kot **vajenec** išče se inteligenten in zdrav, okoli 15 let star mladenič, kateri bo dobival skozi 4letno učno dobo potrebno stanovanje, hrano in obleko.
Ponudbe: **Henrik Bremitz**, c. kr. dvorni zalagatelj glasovirjev v Trstu, Borzni trg št. 9. (2609-2)

Prave perzijske preproge in prave karavanske zavese — priporoča **J. J. Naglas**, Ljubljani.

Najfinejši cvetlični med

iz čebelnjaka **Babnikovega** v Dravljah, z jamstvom pristnosti in čistosti, prodaja v steklenicah po 1/4, 1/2 in 1/1 kilo

Edmund Kavčič

trgovina delikates, v Ljubljani, Prešernove ulice. (12-237)

Malinčev sirup

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani

se prireja kar najskrbnejše iz dišečih gorskih malinovitih jagod v srebrnem kotlu s pomočjo para, in je torej najbolj čist izdelek **nepresežne kakovosti** ter naj se ne zamenjava z malinovitim sokom, ki je v prodaji, in je navadno umetno prirejen, imajoč v sebi zdravju škodljive snovi in bakterije.
Steklenica s 1 kilo vsebine, pasterizovana, velja K 130. Razpošilja se tudi v pletenih steklenicah po 10, 20 in 40 kilogr., ter se 1 kilo zaračuna z K 110, 100 kilogr. = 100 kron. I. (1368-51)
Pletena steklenica s 3 kilogr. vsebine pošlje se franco po vsi avstro-ogorski monarhiji proti povzetju z K 530.

Vsaka gospodinja in mati

se mora blagrovati, katera rabi z ozirom na zdravje, varčnost in dobri okus Kathreiner-Kneippovo sladno kavo (pristno samo v znanih izvornih zavitkih).

Prejel — In kaj dalje???

Gostilna „Vospernik“.

Jutri v nedeljo, dne 1. decemb. t. l.

Koncert meščanske godbe.

Začetek ob 8. uri zvečer.

Vstop prost.

K mnogobrojnemu obisku vabi najuljudneje z vsem spoštovanjem

J. Vospernik

Na prodaj je pod ugodnimi pogoji

mlin in žaga

v Idrijskem predmestju, pri glavni cesti, z velikim prometom, mlin popolnoma novo opravljen s 6 tečaji, veliko gospodarsko poslopje, vodna moč je primerna tudi za kaka druga tovarniška podjetja.

Proda se iz proste roke. Rok za ponudbe do novega leta. (2607-3)

Natančnejša pojasnila daje lastnik: **Josip Kogovšek** v Idriji.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . glđ. 375

Prava srebrna remontoarka . . . 580

Prava srebrna verižica . . . 120

Nikelnasti budilec . . . 195

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2611-100)

Ilustrovani katalog zastoj in poštino prosto.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2111-10)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Za sv. Miklavža in Božič

najprimernejša darila

vsake vrste pletenin in tkanin, kakor nogavice, jopiče, otroške obleke, spodnja krila itd. itd. priporoča **Dragotin Hribar** Šelenburgove ulice števil. 3.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana * Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih **vezenin**, krojaških potrebščin, ter raznega **drobnega blaga** — vse po zelo zmernih cenah. (1331-24)
Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsakršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Zudi letos naj se Miklavž oglasi pri

L. Schwentnerju v Ljubljani

ter naj si koš zvrhoma naloži najmičnejših, najvrednejših in najcenejših daril.

Izbor je pri **L. Schwentnerju** mnogovrsten in obilen, obilo je pa tudi otrok, ki po pravici pričakujejo, da jih Miklavž zaradi njih pridnosti bogato obdari.

Največje veselje bo napravil otrokom zlasti, če jim prinese:

Pisanice. Pesni za mladino, zložil Oton Zupančič. Cena kart. 80 h, po pošti 85 h.

Medvedji lov. Čukova gostija. Spisal Josip Brinar. I. zvez. „Mladinske knjižnice“. Cena kart. 80 h, po pošti 85 h.

Na rakovo nogo. Spisal Ivan Trošt. II. zvezek „Mladinske knjižnice“. Cena kart. 80 h, po pošti 85 h.

Dobri otroci. Kolorirane slike s pesmicami. Za najnežnejšo mladino. Cena 24 h, po pošti 29 h.

Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega živalstva za najnežnejšo mladino. Cena 40 h, po pošti 45 h.

Otročičem v zabavo. 22 koloriranih slik s pesmicami. Cena broš. 80 h, po pošti 90 h.

Otročičem v zabavo. Leporello-izdaja (slike so napete na močni lepenki s platnenimi hrbiti). Cena 1 K 50 h, po pošti 1 K 70 h.

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Cena 1 K 50 h, po pošti 1 K 75 h.

Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in kartonirani izdaji 1 K 60 h, po pošti 1 K 80 h.

Pa tudi družih koristnih stvari naj Miklavž ne pozabi, n. pr.:

peres, svinčnikov, držal, barv, papirja, zvezkov, beležnic, črnilnikov itd. itd.

sploh preskrbi naj se z vsem, česar treba za dom in za šolo. Torej, pridni otroci, se priporočajte se Miklavžu, da Vam kaj prinese iz trgovine (2597-3)

L. Schwentner v Ljubljani, Dvorski trg.